

7
Projekt

z dnia 24 listopada 2021 r.

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ KONSTANCIN-JEZIORNA**

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.), w związku z art. 16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz. 1876 ze zm.) Rada Miejska Konstancin-Jeziorna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Gminy Konstancin-Jeziorna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Michał Rosa
Rosa
adwokat

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna
z dnia*

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA
NA LATA 2021-2026**

SPIS TREŚCI

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII.....	6
1. PODSTAWY PRAWNE.....	6
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	7
II. DIAGNOZA SPOŁECZNA	15
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	15
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ	15
3. DEMOGRAFIA	16
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	17
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	18
6. GOSPODARKA	19
7. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	19
8. EDUKACJA I KULTURA	20
9. OCHRONA ZDROWIA.....	23
10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	25
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	27
12. POMOC SPOŁECZNA.....	28
13. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	39
14. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW I DIALOG SPOŁECZNY	42
15. BEZROBOCIE	44
16. BEZDOMNOŚĆ	47
17. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE	48
18. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI	53
19. SYTUACJA DZIECKA.....	57
20. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	60
21. ANALIZA SWOT	64
22. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII.....	72
III. PROGRAMOWANIE.....	74
1. WIZJA I MISJA.....	74
2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	75
3. PROGNOZA ZMIAN	92
4. RAMY FINANSOWE.....	94
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA	95
6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA.....	97
7. PROGRAMY I PROJEKTY	98
UWAGI KOŃCOWE.....	99

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna został przygotowany na lata 2021-2026. W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań prawnych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i identyfikuje problemy społeczne, a także zawiera ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii oraz **programową**, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych, wyznaczone zostały **wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii**, uwzględniające wartości z ostatniego roku objętego analizą danych i oczekiwane wartości docelowe w roku kończącym zaplanowany okres programowania opracowanej strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Przystępując do opracowania dokumentu strategii, upowszechniono na stronach internetowych Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej informację w formie komunikatu o następującej treści:

„Samorząd Gminy Konstancin-Jeziorna, działając na podstawie: art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1119), przystąpił do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W związku z powyższym zwracamy się z prośbą do mieszkańców o wypełnienie ankiet: „Problemy społeczne w opinii mieszkańców” oraz „Równość szans kobiet i mężczyzn”.

Zapraszamy zarazem do wskazania najważniejszych problemów i potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Konstancin-Jeziorna oraz zgłaszania pomysłów na ich rozwiązanie. Tworzony dokument będzie dotyczyć całej gminy. Wspólnie mamy

szansę stworzyć plany strategiczne, których realizacja będzie miała znaczący wpływ na jakość i komfort życia mieszkańców gminy w najbliższych latach”.

Koordinowanie opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 powierzono Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie. Zadaniem zespołu, który współpracował z Kierownikiem w zakresie pozyskiwania danych wykorzystanych w opracowanym dokumencie, była współpraca z właściwymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu opracowania i przedłożenia Radzie Miejskiej Konstancin-Jeziorna do zatwierdzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 w terminie do 31.12.2021 r.

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 powstawał we współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie z Ośrodkiem Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych, który udzielał merytorycznego wsparcia zarówno w procesie przygotowania narzędzi badawczych, jak i w opracowaniu dokumentu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad strategią uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, mieszkańcy gminy oraz eksperci.

Strategia realizuje ustawowy obowiązek gminy nakreślony w art. 16b. ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), które stanowią:

Art. 16b. 1. Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej.

2. Strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
  - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
  - b) kierunków niezbędnych działań,
  - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
  - d) wskaźników realizacji działań.

Art. 17. 1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono badania ankietowe dotyczące sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka.

Przygotowana w oparciu o uzyskane informacje, materiały i opinie mieszkańców Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wskazuje problemy, których rozwiązanie powinno stać się w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski ze strony władz samorządowych i pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej.

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

---

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.). Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348 z późn. zm.);
- uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030 (M.P. 2021 poz. 843)
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES) – uchwała nr 11 Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej” (M.P. 2019 poz. 2014).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W swej warstwie merytorycznej odnosi się do dokumentów, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Poniżej przedstawiono główne założenia programowe wspomnianych dokumentów.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

. W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich:

- 1) „Unia innowacji”
- 2) „Młodzież w drodze”
- 3) „Europejska agenda cyfrowa”
- 4) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- 5) „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- 6) „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- 7) „Europejski program walki z ubóstwem”.

28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów RP przyjęła „Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020. Aktualizacja 2020/2021”. Już na starcie prac nad KPR oczekiwano uwzględnienia w KPR działań na rzecz priorytetów nowej strategii dla UE, zaprezentowanej w komunikacie KE pn. „Europejski Zielony Ład” z 11 grudnia 2019 r. oraz w dokumencie otwierającym nowy cykl Semestru, tj. „Rocznej Strategii Zrównoważonego Wzrostu Gospodarczego na 2020 rok” z 17 grudnia 2019 r. W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. na ostatnim etapie prac dokument uzupełniono o odrębny rozdział poświęcony przedstawieniu działań mających na celu bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 i przeciwdziałanie rozszerzającym się jej skutkom ekonomicznym, zawartych w ustawach składających się na tzw. „tarczę antykrzysową”.

W KPR znalazła się bardzo wstępna, ze względu na niemający precedensu dynamiczny charakter kryzysu gospodarczego wywołanego przez pandemię, ocena sytuacji i scenariusz makroekonomiczny na najbliższe miesiące. Jednocześnie w KPR zachowano dorobek wcześniejszych prac nad dokumentem, zastrzegając, że realizacja zaplanowanych działań będzie uzależniona od rozwoju sytuacji w Polsce i na świecie.

Nowe Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027

Na mocy Traktatu z Lizbony Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) zostały przekształcone z porozumienia międzyinstytucjonalnego w akt prawnie wiążący.

WRF, przyjmowane na okres co najmniej pięciu lat, muszą gwarantować dokonywanie wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zawierają przepisy, z którymi musi być zgodny roczny budżet Unii, a tym samym stwarzają podwaliny pod dyscyplinę finansową.

2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła pierwszy projekt długofalowego budżetu UE, czyli wieloletnich ram finansowych 2021-2027. Aby odpowiedzieć na społeczno-gospodarcze skutki pandemii COVID-19, 27 maja 2020 r. zaproponowano **zmieniony długofalowy budżet UE**, wprowadzając nadzwyczajny instrument na rzecz odbudowy (Next Generation EU), który ma pomóc naprawić najpilniejsze szkody spowodowane pandemią i na nowo ożywić gospodarkę.

Podczas szczytu w Brukseli w dn. 17-21 lipca 2020 r. przywódcy państw członkowskich uzgodnili długofalowy budżet UE 2021-2027 opiewający na kwotę 1 074,3 mld EUR. Z budżetu wspierane będą m.in. inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną. Przywódcy uzgodnili też pakiet odbudowy o wartości 750 mld EUR, który pomoże UE poradzić sobie z kryzysem spowodowanym pandemią. Z kwoty tej 390 mld EUR zostanie wypłaconych w formie dotacji dla państw członkowskich, a 360 mld EUR – w formie pożyczek.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny współfinansuje krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program, który powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, wspiera innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

Komisja Europejska proponuje przeznaczenie dodatkowych środków w latach 2020-2022 na fundusze strukturalne w ramach programów perspektywy 2014-2020 na walkę ze skutkami kryzysu wywołanego przez pandemię COVID-19 oraz przygotowanie długookresowej transformacji w kierunku zielonej, cyfrowej, bardziej odpornej na zagrożenia Europy. Ta inicjatywa KE nazywana została w skrócie REACT-EU.

Polska popiera podejście polegające na wykorzystaniu obecnych programów polityki spójności jako narzędzia wspierania działań krótko- i średnioterminowych za pośrednictwem REACT-UE, natomiast polityka spójności w latach 2021-2027 powinna realizować cele w dłuższej perspektywie czasowej.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Został uchwalony przez Radę Ministrów 17 września 2019 r. Rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

W KSRR wskazuje się Obszary Strategicznej Interwencji istotne z punktu widzenia realizacji polityki regionalnej, które zostaną uwzględnione w krajowych i regionalnych strategiach rozwoju (m.in. poprzez wskazanie dedykowanych im działań). Są to dwa typy obszarów: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Oprócz tego KSRR wskazuje również wschodnią Polskę i Śląsk jako OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju (Program Polska Wschodnia, Program dla Śląska).

Jednocześnie na poziomie regionalnym samorząd województwa może wyznaczać swoje obszary strategicznej interwencji, takie m.in. jak obszary przemysłowe, zdegradowane czy tzw. wewnętrzne peryferia, o ile będzie to wiązało się z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 to dokument mający na celu przede wszystkim poprawę jakości życia obywateli. Ukazuje on główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, a także kierunki zagospodarowania przestrzennego państwa. Powyższy dokument wyznaczył trzy strategiczne obszary, w których powinien odbywać się rozwój Polski:

- Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:
  - Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna,
  - Polska Cyfrowa,
  - Kapitał ludzki,
  - Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.
- Obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:
  - Rozwój regionalny,
  - Transport.
- Obszar efektywności i sprawności państwa:
  - Kapitał społeczny,
  - Sprawne państwo.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Głównym celem SRKS jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. W dokumencie wyznaczono następujące trzy cele szczegółowe i priorytety:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- 1.1 Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami,
- 1.2 Rozwój i wzmocnienie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:

- 2.1 Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmocnienia uczestnictwa w kulturze,

2.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury,

2.3 Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,

2.4 Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę,

2.5 Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne:

3.1 Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju,

3.2 Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych,

3.3 Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze

Strategia powstała na podstawie doświadczeń z realizacji poprzednich strategii oraz problemów, które ujawniły się w trakcie poprzedniego i bieżącego okresu programowania. Dokument stanowi odpowiedź na wyzwania, którym musi sprostać województwo, aby podnieść jakość życia, ograniczyć wykluczenie społeczne i bezrobocie, realizować politykę spójności terytorialnej oraz politykę inteligentnego i zrównoważonego rozwoju. Istotą strategii jest wskazanie celów rozwojowych, których realizacja zapewni utrzymanie trwałego rozwoju. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku dotyczy wszystkich uczestników życia społeczno-gospodarczego regionu. Wskazuje działania, które należy realizować, aby osiągnąć przyjęte cele rozwojowe. Przyjęta konstrukcja celów i podporządkowanych im działań zapewnia zgodność pomiędzy różnymi dokumentami, przy zachowaniu autonomii samorządu województwa.

Celem głównym Strategii jest: zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie. Jednym z kluczowych zadań jest wprowadzenie Warszawy do grupy wiodących metropolii w układzie europejskim oraz wzmocnienie gospodarcze ośrodków regionalnych i subregionalnych. W układzie celów Strategii zastosowano wielowymiarowe podejście, które uwzględnia złożoność wszystkich sfer działalności człowieka oraz interakcje tych sfer w określonej przestrzeni.

Mazowsze”

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku „Innowacyjne Mazowsze” jest dokumentem, który stanowi odpowiedź na wyzwania, którym musi sprostać województwo, aby podnieść jakość życia, ograniczyć wykluczenie społeczne i bezrobocie, realizować politykę spójności terytorialnej oraz politykę inteligentnego i zrównoważonego rozwoju. Strategia wyznacza cele, których realizacja zapewni utrzymanie trwałego rozwoju.

Za priorytetowy cel strategiczny przyjęto „Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym”. Oprócz niego w dokumencie sformułowano trzy inne cele strategiczne:

1. wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii,
2. poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego,
3. poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027

Zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa przygotowanej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, z puli 173 mld euro z budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027 (czyli ponad 750 mld zł), które ma otrzymać Polska, dla województwa mazowieckiego zarezerwowano 1,6 mld euro w ramach „**Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027**”. Środki te zostaną rozdysponowane między słabiej rozwinięty obszar mazowiecki regionalny (1,5 mld euro) oraz lepiej rozwinięty obszar warszawski stołeczny (wstępnie planowana kwota wyniesie 111,5 mln euro).

Pula programu regionalnego uzupełniona zostanie również o dodatkowe fundusze w ramach **tzw. kontraktów programowych**. Dzięki podziałowi statystycznemu Mazowsze uniknęło zakwalifikowania w całości do kategorii regionów lepiej rozwiniętych w Unii Europejskiej, co łączyłoby się ze znacznym ograniczeniem środków i poziomów dofinansowania projektów. Program regionalny wspierać będzie realizację **celów polityki spójności**, do których należą: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa, Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa,

Lepiej połączona Europa, Europa o silniejszym wymiarze społecznym oraz Europa bliżej obywateli.

Oprócz środków z programu regionalnego, Mazowsze otrzyma możliwość korzystania z pomocy z Funduszu Odbudowy oraz programów krajowych z zakresu m.in. infrastruktury i środowiska, badań i wsparcia innowacyjności, rozwoju cyfrowego, rozwoju kapitału ludzkiego, pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom oraz programu skierowanego do Polski Wschodniej. Pomoc skierowana zostanie m.in. na obszar ochrony zdrowia, w tym programy profilaktyczne, diagnostykę i rehabilitację pacjentów, nie zabraknie też dofinansowania rozwoju rynku pracy, działań edukacyjnych oraz sprzyjających włączeniu społecznemu mieszkańców.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030

Został opracowany dokument „**Diagnoza problemów społecznych Mazowsza oraz koncepcji opracowania Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2030**”. Przedmiotem analizy było zaproponowanie formuły, struktury i w części treści dokumentu o charakterze strategicznym, który będzie programował politykę społeczną dla województwa mazowieckiego na lata 2021-2030.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Konstancin-Jeziorna to gmina miejsko-wiejska położona w powiecie piaseczyńskim w województwie mazowieckim. Zajmuje obszar 78,63 km², co stanowi 12,7% powierzchni powiatu, i jest jedną z sześciu powiatowych jednostek terytorialnych. Graniczy z gminami: Góra Kalwaria, Józefów, Karczew, Otwock, Piaseczno i Warszawa.

Na strukturę administracyjną gminy składa się miasto Konstancin-Jeziorna oraz 23 sołectwa: Bielawa, Borowina, Cieciszew, Ciszycza, Czarnów, Czernidła, Dębówka, Gassy, Habdzin, Kawęczyn, Kawęczynek, Kępa Oborska, Kępa Okrzewska, Kierszek, Łęg, Obory, Obórki, Okrzeszyn, Opacz, Parcela, Piaski, Słomczyn i Turowice. Na terenie miasta funkcjonują dwa osiedla: Grapa, Mirków. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką jest osiedle Grapa (2 323 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Kępa Oborska (58 osób).

Gmina Konstancin-Jeziorna leży na Równinie Mazowieckiej nad rzeką Jeziorką w otoczeniu kompleksu lasów Chojnowsko-Słomczyńskich i Lasu Kabackiego, niespełna 20 km od centrum Warszawy i około 16 km od Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina. Mimo położenia w bezpośredniej bliskości stolicy rejon ten zachował swój naturalny, uzdrowiskowy charakter.

Na terenie gminy działa 27 organizacji pozarządowych, które zajmują się m.in. promowaniem tradycji regionu, krzewieniem kultury i sportu, integracją środowisk lokalnych.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Konstancin-Jeziorna pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Wskazując atuty gminy, wypełniający ankietę najczęściej wymieniali dogodnie położenie geograficzne i komunikacyjne w pobliżu Warszawy oraz kompleksy leśne i tereny zielone. Badani podkreślali uzdrowiskowy charakter gminy, która jest jedyną na Mazowszu gminą uzdrowiskową.

Wśród wypowiedzi uczestników badania na temat słabych stron gminy najczęściej pojawiał się problem niewystarczającego, w stosunku do potrzeb, budżetu. Za równie istotną kwestię ankietowani uznali brak zakładów przemysłowych i wynikającą z tego niewielką liczbę miejsc pracy na lokalnym rynku oraz trudności komunikacyjne. Wypełniający ankietę wspomnieli także o niewystarczająco rozwiniętej infrastrukturze gminnej oraz niewielkim zasobie lokali komunalnych.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano zwiększenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę gminną (modernizacja dróg, chodników). Wśród niezbędnych do realizacji działań wskazano też budowę nowych mieszkań komunalnych oraz pozyskanie dodatkowych funduszy na renowację zabytków. Wspomniano także o rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej (ścieżki rowerowe, basen, place zabaw) oraz potrzebie zagospodarowania miejsca na jadalnię dla osób bezdomnych.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2019 r. gmina liczyła 23 931 osób, wśród których było 12 655 kobiet, które stanowiły 52,8% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 304 osoby na km². Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2017-2019 ogólna liczba mieszkańców gminy stale malała. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym okresie zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i liczba osób w wieku produkcyjnym z roku na rok malała, systematycznie rosła natomiast liczba starszych mieszkańców gminy.

W latach 2017-2019 w każdym kolejnym roku analizy liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Podobnie saldo migracji ludności gminy w latach 2017-2019 w każdym roku analizy było ujemne. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	4 705	4 669	4 569
liczba osób w wieku produkcyjnym	14 297	14 085	13 902
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	5 094	5 272	5 432
ogółem	24 096	24 024	23 930

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba urodzeń żywych	201	177	192
liczba zgonów	268	282	256
przyrost naturalny	-67	-105	-64

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba zameldowanych osób spoza gminy	694	372	815
liczba osób wymeldowanych poza gminę	817	839	881
saldo migracji ogółem	-123	-467	-66

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Dostrzegane zmiany demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, wymagają kompleksowego podejścia do sytuacji poszczególnych grup mieszkańców, poznania ich potrzeb i oczekiwań, co umożliwi wypracowanie odpowiednich rozwiązań sprzyjających zarówno rozwojowi społecznemu, jak i gospodarczemu gminy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Gmina Konstancin-Jeziorna posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową, która zaopatruje w wodę prawie wszystkich mieszkańców, oraz sieć kanalizacyjną, z której korzysta ponad 79% ludności. Poniżej zawarto dane na temat istniejącej infrastruktury technicznej.

Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2019 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	177,5
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	23 506
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	158,3
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	18 961
oczyszczalnie ścieków	
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	19 888
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	104,5
liczba ludności korzystającej z przyłączy	3 356

sieć drogowa	
dlugość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	223
w tym długość dróg gminnych (w km)	140

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

W uzupełnieniu powyższych danych warto wymienić najważniejsze spośród inwestycji realizowanych w gminie w latach 2017-2019.

Tabela 5. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2017-2019

inwestycje
<ul style="list-style-type: none"> • budowa Ratusza Gminy, • nadbudowa nad częścią parteru budynku ZSZ nr 5 w Konstancinie-Jeziornie, • rozbudowa i modernizacja ZSZ nr 1 w Konstancinie-Jeziornie, • adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Piłsudskiego 42, • przebudowa willi Gryf na cele publiczne, • projekt i wykonanie przebudowy budynku gminnego przy ul. Moniuszki 22b, • budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w sołectwach położonych w południowej części gminy, • projekt i budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Czarnowie, • budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej terenów Skolimowa Zachodniego, • budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Mirkowskiej, • projekt i budowa gminnego przedszkola „Leśna Chatka” w Konstancinie-Jeziornie, • modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Opacz, • budowa ulicy Kasztelańskiej, • przebudowa ulicy Saneczkowej w Konstancinie-Jeziornie, • przebudowa ulicy Sobieskiego wraz z infrastrukturą, • przebudowa ulic: Kolejowa, Wąska, Zaulek, Stawowa, Kozia, Niska, Górna, Torowa wraz z infrastrukturą w zakresie ul. Kolejowej, • budowa ciągu pieszo-jezdnego wraz z oświetleniem od ul. Pułaskiego do mostu na rzece Jeziorce przy Starej papierni – etap I i II.

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

5.KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Gmina Konstancin-Jeziorna leży niespełna 20 km od centrum Warszawy. Posiada dogodne połączenie ze stolicą i obszarem południowym poprzez drogę wojewódzką nr 724, biegnącą z Warszawy do Góry Kalwarii. Z kolei droga wojewódzka nr 721 łączy gminę z głównymi drogami krajowymi: krakowską i katowicką.

Podmioty świadczące usługi komunikacyjne w gminie to: Zarząd Transportu Miejskiego w Warszawie, PKS Grodzisk Mazowiecki oraz Transport and Infrastructure Management Sp. z o.o. Partner.

6. GOSPODARKA

W latach 2017-2019 liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Konstancin-Jeziorna systematycznie rosła. Dane na temat aktywności gospodarczej mieszkańców gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba podmiotów gospodarczych	4 244	4 288	4 476

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

W gminie Konstancin-Jeziorna w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 4 476 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 3 269 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 321 nowych podmiotów, a 167 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (376) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (271) w roku 2009. W tym samym okresie najwięcej (290) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (167) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku.

7. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

W 2019 r. gmina Konstancin-Jeziorna posiadała w swoich zasobach 598 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 23 758 m², w których zamieszkiwały 1 254 osoby. Gmina dysponowała też 71 mieszkaniami socjalnymi o łącznej powierzchni 2 061 m², w których zamieszkiwały 164 osoby. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019 zawiera poniższa tabela.

Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba mieszkań komunalnych	684	680	598
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	1 648	1 592	1 254
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	26 305	26 240	23 758
liczba mieszkań socjalnych	54	58	71
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	130	134	164
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	1 545	1 610	2 061

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Według danych GUS w 2019 roku w gminie Konstancin-Jeziorna oddano do użytku 106 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 4,29 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Konstancin-Jeziorna to 10 268 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 415 mieszkań. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa mazowieckiego oraz większa od średniej dla całej Polski.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Konstancin-Jeziorna tej formy wsparcia udziela Ośrodek Pomocy Społecznej, a dane dotyczące liczby dodatków i ich łącznej wartości prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	114	111	104
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	172	167	159
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	212 011,98	207 484,09	225 242,96

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 zmniejszała się liczba rodzin, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy oraz liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych, wahaniom ulegała natomiast wartość wypłaconych dodatków.

8. EDUKACJA I KULTURA

W gminie Konstancin-Jeziorna funkcjonuje 38 placówek systemu oświaty, w tym 4 żłobki, 25 placówek wychowania przedszkolnego, w tym 19 przedszkoli i 6 oddziałów przedszkolnych w szkołach oraz 7 szkół podstawowych i 2 szkoły ponadpodstawowe. Dane na temat żłobków, przedszkoli i szkół w gminie oraz podopiecznych i nauczycieli w nich zatrudnionych zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 9. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci	liczba opiekunów
żłobek lub klub dziecięcy	4	155	19
w tym prowadzone przez gminę	1	75	13
w tym prowadzone przez inne podmioty	3	80	6

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 10. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	25	1 087	156
w tym przedszkola	19	906	136
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	6	181	20

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 11. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
szkoły podstawowe	7	1 875	253
szkoły ponadpodstawowe	2	433	44

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Działalność kulturalną na obszarze gminy koordynuje Konstanciński Dom Kultury. Jest to nowoczesna placówka z salą widowiskową, salami konferencyjnymi, galerią, pracowniami multimedialnymi i klubokawiarnią. Odbywają się tu liczne wydarzenia kulturalne: festiwale teatralne i muzyczne, wystawy i koncerty, prowadzona jest szeroko rozumiana edukacja artystyczna adresowana zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do starszych mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna. Na terenie gminy funkcjonuje również biblioteka z czterema filiami oraz muzea. Dane na temat funkcjonujących w gminie placówek kultury przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Placówki kultury w gminie w 2019 r.

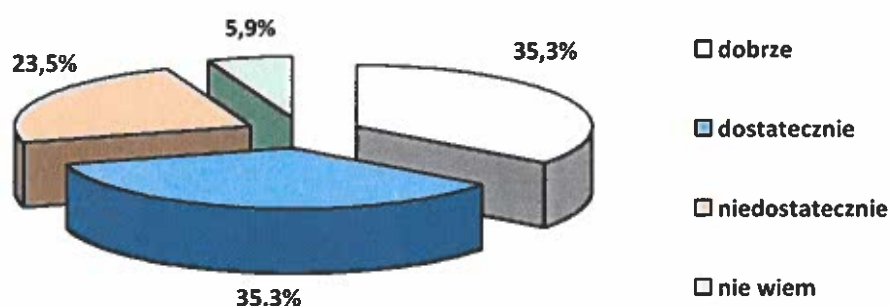
typ placówki	liczba placówek	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
ośrodki kultury	2	mieszkańcy gminy	25
muzea	4	1 000	4
biblioteki i filie	5	6 333	16

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Dane pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym pozwoliły poznać opinie mieszkańców na temat oferty edukacyjnej, opieki przedszkolnej, opieki nad dziećmi do lat 3 i oferty kulturalnej w gminie.

Uczestnicy badania pozytywnie ocenili ofertę edukacyjną szkół w gminie. Według 70,6% ankietowanych jest ona dobra lub dostateczna. Jednocześnie zdaniem 23,5% badanych jest ona niedostateczna. Prawie 6% respondentów nie wyraziło opinii w tej sprawie. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty edukacyjnej.

Wykres 1. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

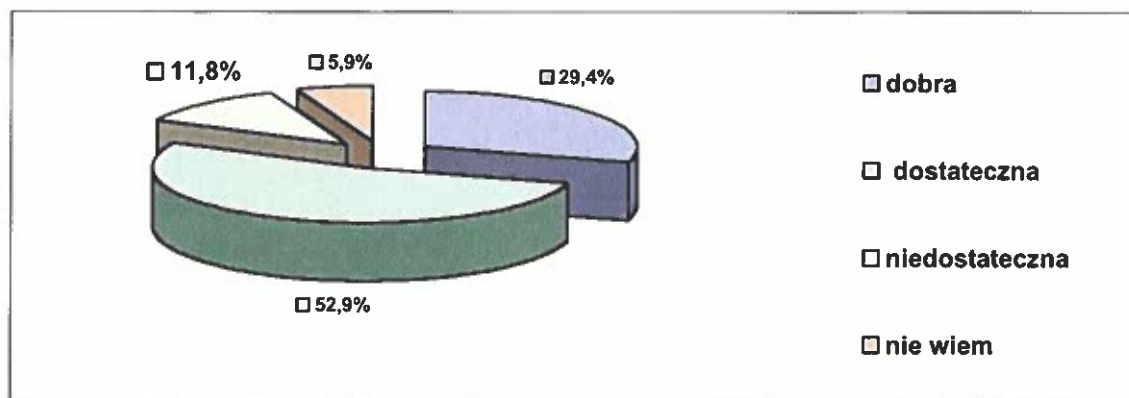
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ofertę opieki przedszkolnej w gminie, to ponad 29% respondentów stwierdziło, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Przeciwną opinię wyraziło 23,5% ankietowanych. Aż 47,1% badanych nie była w stanie tej oferty ocenić.

Oferta w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 została oceniona negatywnie. Prawie 53% badanych uznało, że nie zaspokaja ona potrzeb w tym zakresie. Przeciwnego zdania było tylko 5,8% ankietowanych. Wysoki odsetek (41,3%) respondentów nie wyraził opinii w tej sprawie.

Zdecydowana większość (82,3%) respondentów oceniła obecną ofertę kulturalną pozytywnie. Przeciwnego zdania było prawie 12% ankietowanych. Ponad 5% pytanym miało trudności z odniesieniem się do tej kwestii. Rozkład odpowiedzi dotyczący atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 2. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

9. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Konstancin-Jeziorna w 2019 r. funkcjonowało 8 zakładów opieki zdrowotnej (w tym 7 niepublicznych), prowadzone były 2 prywatne praktyki lekarskie oraz działało 12 aptek. Dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 13. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2019 r.

liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	8
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	7
liczba prywatnych praktyk lekarskich	2
liczba aptek i punktów aptecznych	12

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jej terenie. Poniżej zamieszczono tabele z informacjami o najczęściej występujących schorzeniach wśród osób korzystających z opieki medycznej pozyskane z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Konstancinie-Jeziornie. W placówce funkcjonują poradnie: POZ, neurologiczna, chirurgiczna, okulistyczna, laryngologiczna, urologiczna, kardiologiczna, stomatologiczna, rehabilitacyjna, ginekologiczna, medycyny pracy i fizjoterapia oraz gabinety diagnostyczne: RTG, USG, EKG, audiogram, cytologia i laboratorium analityczne.

Tabela 14. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy Konstancin-Jeziorna w 2019 r.

rodzaj schorzenia	liczba przypadków
nowotwory	0
niedokrwistość	0
choroby tarczycy	0
cukrzyca	0
otyłość	0
padaczka	1
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	1
alergia – dychawica oskrzelowa	4
alergia pokarmowa	0
zniekształcenie kręgosłupa	4
zaburzenia rozwoju	0

Źródła danych: Sprawozdania MZ-11 o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej.

Wśród dzieci i młodzieży najczęściej diagnozowano alergię – dychawicę oskrzelową oraz zniekształcenie kręgosłupa. U osób dorosłych najczęściej diagnozowano w 2019 r. choroby układu krążenia oraz choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej, nieco rzadziej cukrzycę.

Tabela 15. Schorzenia pacjentów w wieku 19 i więcej lat korzystających z POZ w gminie Konstancin-Jeziorna w 2019 r.

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
nowotwory	26
choroby tarczycy	41
cukrzyca	46
otyłość	6
niedokrwistość	12
choroby obwodowego układu nerwowego	27
choroby układu krążenia	540
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	36
przewlekłe choroby układu trawiennego	81
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	322

Źródła danych: Sprawozdania MZ-11 o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej.

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

Tabela 16. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy Konstancin-Jeziorna w 2019 r.

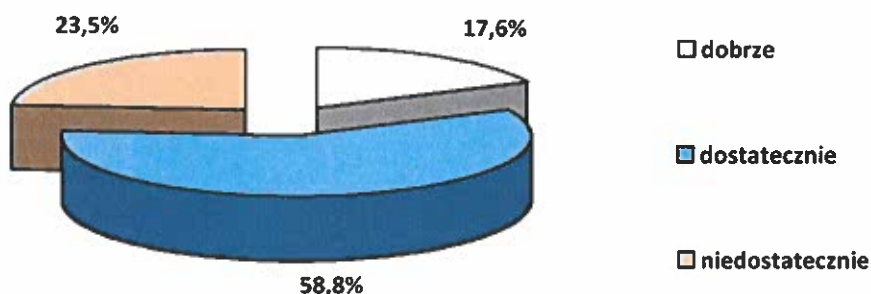
forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego (dzieci do lat 3)	517
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych (dzieci do 1. roku życia)	166
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	11
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	7

Źródła danych: Sprawozdania MZ-11 o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej.

W 2019 r. w gminie Konstancin-Jeziorna poradami profilaktycznymi zostało objętych 517 dzieci do lat 3. Pielęgniarki i położne zrealizowały 166 wizyt profilaktycznych u dzieci do 1. roku życia. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto i zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych 7 dzieci i młodzieży.

Szeroko pojęta tematyka ochrony zdrowia znalazła odzwierciedlenie w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania. Rozkład odpowiedzi na temat ocen mieszkańców odnoszących się do funkcjonowania ochrony zdrowia w gminie ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oferta w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców została oceniona pozytywnie. Zdaniem 58,8% ankietowanych jest ona dostateczna, z kolei 17,6% respondentów stwierdziła, że jest ona dobra. Jednak 23,5% badanych uznało ją za niedostateczną.

10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Propagowaniem sportu i rozwojem kultury fizycznej oraz zaspokajaniem potrzeb mieszkańców w tym zakresie zajmuje się Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Konstancinie. Mieszkańcy mają do dyspozycji hale sportowe, boisko

wielofunkcyjne, boiska do siatkówki plażowej, szkolne obiekty sportowe, ścieżkę edukacyjno-sprawnościową im. T. Hopfera. W Konstancinie działa od lat Szkoła Piłkarska R. Koseckiego, centra gimnastyczne, siłownie, szkoły sztuk walki, studio tańca, w pobliżu znajduje się pole golfowe, siłownie, szkoły sztuk walki, studio tańca, w pobliżu znajduje się pole golfowe.

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie kluby sportowe i stowarzyszenia. Należą do nich: GKS Mirków, KS Konstancin, UKS „Zryw”, UKS „Cirkus”, KS „Laura”, Muks Kosa Konstancin, KS Stowarzyszenie Piłki Siatkowej Konstancin-Jeziorna oraz Integracyjny Klub Sportowy Konstancin.

Dane na temat obiektów sportowo-rekreacyjnych i klubów sportowych w gminie zawiera poniższa tabela.

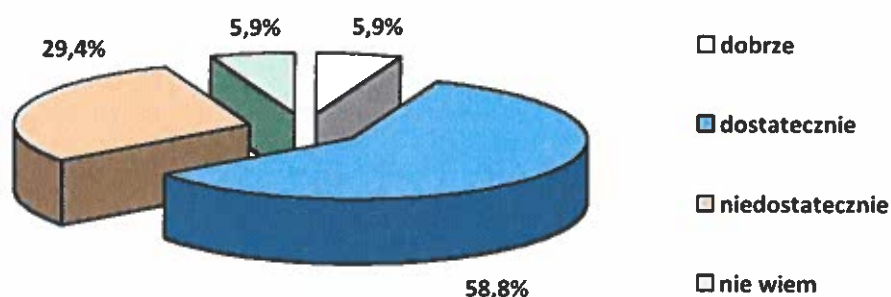
Tabela 17. Sport i rekreacja w 2019 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	b.d.
kluby sportowe	8
w tym uczniowskie kluby sportowe	4

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono mieszkańców gminy o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Na podstawie uzyskanych opinii można stwierdzić, iż docenione zostały podejmowane w gminie działania na rzecz tworzenia, a następnie rozwijania oferty w zakresie sportu i rekreacji, a sama oferta została bardzo wysoko oceniona przez mieszkańców, bowiem prawie 65% uczestników badania uznało ją za dobrą lub dostateczną.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według danych udostępnionych na potrzeby niniejszego dokumentu przez Komisariat Policji w Konstancinie-Jeziornie, w 2019 r. na terenie gminy odnotowano **166 przestępstw** w wybranych 7 kategoriach. Wśród nich dominowały: kradzieże (45 przypadków), kradzieże z włamaniem (33 przypadki), uszkodzenie mienia (27 przypadków), znęcanie się (20 przypadków) oraz prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości (19 przypadków). Dane za lata 2017-2019 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 18. Przestępstwa popełnione w wybranych kategoriach na terenie działalności Komisariatu Policji w Konstancinie-Jeziornie za lata 2017-2019

lp.	kategoria przestępstwa	2017	2018	2019
1.	art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	9	14	19
2.	art. 178§1 kk – nietrzeźwy kierujący	30	23	19
3.	art. 157 kk – uszkodzenie ciała	5	0	3
4.	art. 278§1 kk – kradzież	42	46	45
5.	art. 279§1 kk – kradzież z włamaniem	50	34	33
6.	art. 288 kk – uszkodzenie mienia	31	31	27
7.	art. 207 kk – znęcanie się	19	23	20

Dane Komisariatu Policji w Konstancinie-Jeziornie.

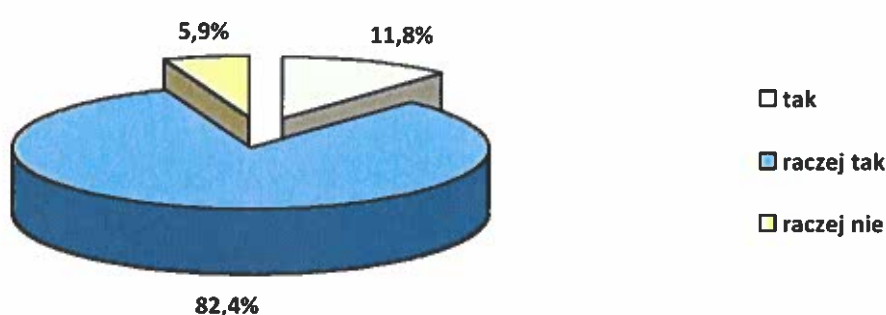
Funkcjonariusze KP w Konstancinie-Jeziornie przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. Działania funkcjonariuszy Policji Komisariatu w Konstancinie-Jeziorna prowadzone na przestrzeni lat 2015-2019 doprowadziły do wypełnienia łącznie **146 formularzy w ramach „Niebieskiej Karty – A”**. Analiza danych za lata 2015-2019 wykazała, iż w ramach prowadzonych działań przez funkcjonariuszy Policji Komisariatu w Konstancinie-Jeziornie najczęściej zostało wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” w 2017 r. (40) oraz w 2016 r. (39). W pozostałych latach ich liczba kształtowała się na następującym poziomie: w 2015 r. – 14 oraz w 2018 r. – 31 i w 2019 r. – 22 wypełnione formularze.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o **kuratorach sądowych**, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów mają charakter niematerialny i dotyczą umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Teren gminy jest objęty działalnością II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie.

Z nadesłanej informacji wynika, iż II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Piasecznie w roku 2019 prowadził 35 postępowań wykonawczych w formie dozorów, III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej objął nadzorem kuratora w 2019 r. 15 nieletnich. W latach 2017-2019 III Zespół prowadził odpowiednio: 9, 23 i 19 spraw.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Konstancin-Jeziorna pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (94,2%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło tylko 5,9% badanych.

12. POMOC SPOŁECZNA

Na koniec 2019 r. kadrę Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiło 33 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 19. Stan zatrudnienia w wydziale pomocy społecznej oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.

rodzaj stanowiska	liczba etatów	ile etatów powinno być
kadra kierownicza	3	3
pracownicy socjalni	10	11
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	15	18
asystenci rodziny	3	4
pozostali pracownicy	2	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W 2019 r. w gminie Konstancin-Jeziorna wskaźnik ten był spełniony, liczba środowisk na pracownika socjalnego nie przekraczała 50 środowisk.

Tabela 20. Wykształcenie kadry w wydziale pomocy społecznej oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		3	3
	średnie kierunkowe		–	2
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	2	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	5
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	1
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			–	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	–

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Z końcem 2019 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadały 3 osoby z kadry kierowniczej oraz 3 pracowników socjalnych, zaś wykształceniem średnim kierunkowym legitymowało się 2 pracowników socjalnych. Dodatkowo 2 osoby z kadry kierowniczej posiadały ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, 5 pracowników socjalnych posiadało I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego, zaś w trakcie realizacji II stopnia specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego był 1 pracownik socjalny.

Przepisy prawa dokładnie precyzują, kto i kiedy może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez powołane do tego instytucje. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2017-2019 w gminie Konstancin-Jeziorna na pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 21. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2017-2019

wielkość wydatków (w zł)	2017	2018	2019
ogółem	24 376 086,58	26 221 214,90	33 756 551,16
w tym na świadczenia pomocy społecznej	6 121 630,80	7 009 081,59	7 366 297,94
w tym na świadczenia rodzinne	24 393 172,49	26 231 817,90	26 390 253,22
na zadania własne gminy	6 298 673,32	7 379 171,49	7 896 798,43
na zadania zlecone gminie	18 077 413,26	18 842 043,41	25 859 752,63

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w analizowanym okresie systematycznie się zwiększała (z 24 376 086,58 zł w 2017 r. do 33 756 551,16 zł w 2019 r.).

W wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej OPS współdziałał z innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, ochroną zdrowia, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta wpływa na prawidłowe identyfikowanie zapotrzebowania na pomoc, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a co się z tym wiąże – pośrednio wpływa na trafność udzielanego wsparcia i właściwą dystrybucję środków.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2017-2019.

Tabela 22. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	660	674	684
liczba rodzin	660	674	684
liczba osób w rodzinach	1 224	1 251	1 268
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	5,1%	5,2%	5,3%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2017-2019 z roku na rok wzrastała (z 1 224 w 2017 r. do 1 268 w 2019 r.). Analogicznie wypadł udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w 2019 r.

Tabela 23. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.

wiek odbiorców	liczba osób w rodzinach
0-16 lat	214
17-21 lat	16
22-30 lat	24
31-40 lat	63
41-50 lat	66
51-60 lat	97
61-70 lat	102
71 lat i więcej	138
razem	720

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Tabela 24. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat, którym przyznano pomoc według decyzji administracyjnych
pracuje	46
pracuje dorywczo	51
nie pracuje	692
studiuje	0
uczy się	96
na rencie	44
na emeryturze	133
na zasiłku dla bezrobotnych	5
bezrobotny bez prawa do zasiłku	65

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2019 r. wykazała, że największą grupę stanowiły dzieci i młodzież do lat 16. Jeśli zaś chodzi o aktywność zawodową dorosłych odbiorców pomocy społecznej, to najliczniejszą grupę stanowił osoby niepracujące. Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ubóstwo	212	210	188	368	365	342
bezdomność	22	19	17	27	19	17
potrzeba ochrony macierzyństwa	34	50	36	152	205	143
bezrobocie	152	147	144	335	315	311
niepełnosprawność	139	137	126	197	188	171
długotrwała lub ciężka choroba	262	257	230	394	408	343
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	96	118	107	323	342	336
w tym rodziny niepełne	58	62	53	159	163	148
w tym rodziny wielodzietne	26	10	14	143	78	74
przemoc w rodzinie	7	7	4	21	17	15
alkoholizm	39	41	25	55	63	39
narkomania	3	4	4	5	7	10
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9	7	7	14	8	8
zdarzenie losowe	2	3	1	3	6	2
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	2	2	1	9	9	5

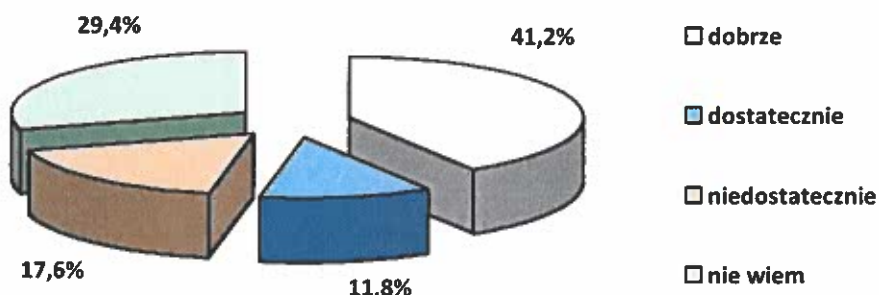
Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 były ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba. W obu przypadkach na przestrzeni rozpatrywanego okresu nastąpił spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia z tych powodów. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej były bezrobocie oraz niepełnosprawnych. Liczba rodzin w obu przypadkach także zmniejszała się z roku na rok w trakcie rozpatrywanego okresu. Zauważalnym powodem przyznawania wsparcia była: wahająca się pod względem liczby rodzin bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W badaniach ankietowych przeprowadzonych na potrzeby niniejszego opracowania poruszono kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Większość ankietowanych pozytywnie oceniła realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Zdaniem 11,8% badanych są one dostateczne, z kolei 41,2% respondentów przyznało, że są dobre. Jednak 17,6% pytanych stwierdziło, że są one niedostateczne. Ponad 29% uczestników

badania nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Poniższy wykres zawiera rozkład odpowiedzi.

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość pomocy finansowej, ale także na formę udzielanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. Dane liczbowe dotyczące różnych form wsparcia za lata 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2017-2019

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
pieniężna	387	516	442	378	505	441	649	816	715
rzeczowa	482	640	449	372	542	298	974	1 021	741
praca socjalna	X	X	X	660	674	670	1 224	1 251	1 237
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	3	2	4	3	3	6
schronienie	7	7	7	7	7	7	8	7	7
usługi opiekuńcze	94	106	117	91	96	107	101	120	126
specjalistyczne usługi opiekuńcze	4	6	6	4	6	5	16	24	19
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	50	47	46	X	X	X	X	X	X

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 na terenie gminy Konstancin-Jeziorna najwięcej rodzin korzystało z pomocy w formie pracy socjalnej, przy czym ich liczba w tym okresie ulegała wahaniom. W mniejszym stopniu mieszkańcom przyznawano pomoc

rzeczową, która najczęściej świadczona jest w postaci posiłków, ubrań bądź sprzętów codziennego użytku, a w następnej kolejności wsparcie finansowe, głównie w postaci zasiłków. W obu przypadkach liczba rodzin ulegała wahanom w trakcie rozpatrywanego okresu. Znacznie mniejsze rozmiary miała pomoc w formie usług opiekuńczych oraz poradnictwa specjalistycznego.

Dodatkową formą pomocy jest kontrakt socjalny, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W 2017 r. zawarto 7 kontraktów socjalnych, w 2018 r. zawarto 1 kontrakt, a 2 w 2019 r.

Istotnym wsparciem dla borykających się z różnymi problemami klientów pomocy społecznej jest pomoc asystenta rodziny. W 2019 r. 30 rodzin dysfunkcyjnych, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2017-2019.

Tabela 27. Asystenci rodziny w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba asystentów rodziny	2	3	2
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	29	32	30
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	52	38	55

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów i liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 28. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	14	11	8
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	50	47	46

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Szczególną formą pomocy jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Konstancin-Jeziorna zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 29. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba wydanych kart	253	211	370
liczba rodzin objętych wsparciem	45	39	122
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	133	124	164

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej OPS przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2017-2019 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, sukcesywnie rosła, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, ulegała wahaniom. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 30. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	3 753 700,17	4 121 322,26	4 439 503,62
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	805	904	762

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Dane szczegółowe obejmujące liczbę i rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w rozpatrywanym okresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2017	2018	2019
zasiłek rodzinny	6 780	7 527	6 780
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	42	38	23
dodatek do zasiłku z tytułu opieki	351	298	242

nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego			
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	381	419	409
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	441	502	499
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	569	656	617
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	656	590	608
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 049	1 074	1 039
zasiłek pielęgnacyjny	4 278	4 405	4 706
świadczenie pielęgnacyjne	724	890	985
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	114	100	72
świadczenie rodzicielskie	425	349	350
zasiłek dla opiekuna	48	44	25
specjalny zasiłek opiekuńczy	51	65	42
razem	15 858	16 892	16 355

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy ulegała wahaniom. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka.

Kolejność trzech najliczniej udzielanych dodatków do zasiłku rodzinnego była w latach 2017-2019 podobna: najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Nieco niższa była liczba dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego oraz z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Poza zasiłkiem rodzinnym najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane jest również **świadczenie wychowawcze**. Jego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie realizował Program Rodzina

500+. W ramach Programu Rodzina 500+ wypłacono w 2019 r. rodzinom z gminy świadczenia na łączną kwotę 2 229 813 zł. W grudniu 2019 r. ustalone prawo do świadczenia miało 2 710 rodzin.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W analizowanym okresie w gminie Konstancin-Jeziorna przyznano 1 takie świadczenie w 2018 r. i 1 w 2019 r.

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie wypłacał świadczenie „**Dobry start**”, ustanowione uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. 2018 poz. 514). Świadczenie w wysokości 300 złotych, bez względu na dochody, otrzymują jednorazowo rodziny na każde dziecko uczące się w szkole. Świadczenie „Dobry start” trafiło do 2 115 rodzin i objęło łącznie 3 019 dzieci, a wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 905 700 zł.

W ramach programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” z pomocy skorzystało 220 dzieci i 67 osób dorosłych w 2017 r. oraz 217 dzieci i 55 osób dorosłych w 2018 r., natomiast w ramach programu „**Posiłek w szkole i w domu**”, który zastąpił poprzednio realizowany program, pomoc otrzymało 223 dzieci i 66 osób dorosłych w 2019 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie **świadczenia alimentacyjnego**, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	90	82	71
liczba przyznanych świadczeń	1 196	1 058	972
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	520 005	457 590	426 720

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej i społecznej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Obok Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie funkcjonują przedstawione w poniższej tabeli podmioty.

Tabela 33. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2019 r.

lp.	nazwa podmiotu	adres
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Rycerska 13, 05-510 Konstancin-Jeziorna
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	
3.	Urząd Miasta i Gminy	ul. Piaseczyńska 77, 05-510 Konstancin-Jeziorna
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Piaseczyńska 77, 05-520 Konstancin-Jeziorna
5.	Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	ul. Mirkowska 54A/2, 05-520 Konstancin-Jeziorna
6.	Komisariat Policji w Konstancinie-Jeziornie	ul. Połna 4, 05-510 Konstancin-Jeziorna
7.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	ul. Dworska 7, 05-510 Konstancin-Jeziorna

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie jest główną instytucją udzielającą wsparcia w gminie. Należy jednak zaznaczyć, że mieszkańcy gminy mogą korzystać z pomocy jednostek powiatowych, które obejmują swoim wsparciem teren gminy.

Ważną instytucją wsparcia jest **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie**. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące działalności PCPR-u w gminie w odniesieniu do jej mieszkańców w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna w zakresie pieczy zastępczej w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	1	0	2
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	8	6	2
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	11	1	4
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	23	27	26
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	22	23	20
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	7	3	3
liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	12	10	9
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	3	9

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

Pomoc dzieciom i młodzieży świadczy **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Piasecznie**, która w roku szkolnym 2018/2019 udzieliła wsparcia 3 uczniom z terenu gminy. Uczniowie i ich rodziny zostali objęci wsparciem w formie psychoterapii indywidualnej, rodzinnej oraz psychoedukacji.

Mieszkańcy gminy korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie, wydającego orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie.

13. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

W 2019 r. na terenie gminy Konstancin-Jeziorna funkcjonowało 27 organizacji pozarządowych. Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę

1. współpracy finansowej – zawarto umowy na realizację zadania publicznego,

2. współpracy pozafinansowej:

- wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności, w szczególności poprzez udział w organizowanych spotkaniach,
- promocja działalności organizacji pozarządowych poprzez zamieszczanie informacji o organizacjach pozarządowych na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Konstancinie-Jeziornie.

Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 35. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie

lp.	nazwa organizacji	adres
1.	Stowarzyszenie Konstancin Jutra	Czarnów ul. Bazaltowa 14, 05-510 Konstancin-Jeziorna
2.	Klub Turystyczno-Krajoznawczy	Borowina ul. Zaleśna 75, 05-520 Konstancin-Jeziorna
3.	Fundacja Świat Seniora	ul. Warszawska 21A, 05-520 Konstancin-Jeziorna
4.	Uczniowski Klub Sportowy „Cirkus”	ul. Bielawska 57, 05-520 Konstancin-Jeziorna
5.	Stowarzyszenie Piłki Siatkowej Konstancin-Jeziorna	ul. Bydgoska 1E, 05-510 Konstancin-Jeziorna
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Rakieta”	Opacz 9, 05-520 Konstancin-Jeziorna
7.	Integracyjny Klub Sportowy Konstancin	ul. Gąsiorowskiego 12/14, 05-510 Konstancin-Jeziorna
8.	Stowarzyszenie Przyjaciół Krainy Urzecza	ul. Baczyńskiego 87, Parcela Obory
9.	Fundacja Inicjatyw Społecznych „Strefa Działania”	ul. Pocztowa 7F, 05-520 Konstancin-Jeziorna
10.	Wszechnica Konstancińska	ul. Stawowa 2, 05-520 Konstancin-Jeziorna
11.	Stowarzyszenie Przyjaciół Kępy Okrzewskiej	Kępa Okrzewska 10, 05-520 Konstancin-Jeziorna
12.	Klub Sportowy Konstancin	ul. Wilanowska 1A, 05-520 Konstancin-Jeziorna
13.	Konstancińskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Constans 2010”	ul. Bielawska 107, 05-520 Konstancin-Jeziorna
14.	Fundacja „Świat Maklaka”	ul. Bazaltowa 8, Czarnków 05-510 Konstancin-Jeziorna
15.	Towarzystwo Przyjaciół Piękna i Zabytków Konstancina im. S. Żeromskiego	ul. Rycerska 13, 05-510 Konstancin-Jeziorna
16.	Fundacja na Rzecz Utrzymania Spuścizny po Stefanie Żeromskim	ul. Żeromskiego 4, 05-510 Konstancin-Jeziorna
17.	Fundacja św. Franciszka „Pomóż zwierzętom – Naszym Małym Braciom”	ul. Podgórska 2, 05-520 Konstancin-Jeziorna
18.	Fundacja „Nika”	ul. Warszawska 21D/36, 05-520 Konstancin-Jeziorna
19.	Fundacja „Uzdrowisko”	ul. Podlaska 8, Parcela Obory 05-520 Konstancin-Jeziorna
20.	Fundacja Inkubator Innowacji	ul. Wierzbnowska 72L, 05-510 Konstancin-Jeziorna

21.	Fundacja Violet Kiwi	Habdzin 29, 05-520 Konstancin-Jeziorna
22.	Fundacja Ludzi Otwartej wyobraźni „Flow”	ul. Mirkowska 39, 05-520 Konstancin-Jeziorna
23.	Fundacja „Zabytki Polskiego Nieba”	Obory 100, 05-520 Konstancin-Jeziorna
24.	Fundacja „Volenti Non Fit Iniurnia”	Obory 19/5, 05-520 Konstancin-Jeziorna
25.	Stowarzyszenie „Razem dla Niepełnosprawnych”	ul. Wierzejewskiego 12, 05-520 Konstancin-Jeziorna
26.	Fundacja Przyjaciół sztuk „Aurea Porta”	Bielawa 154A, 05-520 Konstancin-Jeziorna
27.	Stowarzyszenie Obywatelski Ruch na Rzecz Energii Jądrowej	Obory 19/5, 05-520 Konstancin-Jeziorna

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

W 2019 r. w gminie Konstancin-Jeziorna funkcjonowało 5 parafii Kościoła rzymskokatolickiego. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane w tym zakresie.

Tabela 36. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy w 2019 r.

Parafia pw. Matki Bożej Anielskiej	ul. Środkowa 15, 05-510 Konstancin-Jeziorna
Parafia pw. św. Zygmunta	ul. Wiślana 85, 05-507 Słomczyn
Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	ul. Piłsudskiego 54, 05-510 Konstancin-Jeziorna
Parafia pw. Świętej Bożej Rodzicielki Maryi	ul. Słoneczna 12, 05-510 Konstancin-Jeziorna
Parafia pw. Józefa Oblubieńca NMP	ul. Walentynowicz 1a, 05-510 Konstancin-Jeziorna

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Parafie rzymskokatolickie w gminie Konstancin-Jeziorna wchodzą w skład dekanatu konstancińskiego archidiecezji warszawskiej. W Kurii Archidiecezji Warszawskiej (ul. Miodowa 17/19, 00-246 Warszawa) działa Duszpasterstwo Rodzin, którego przewodniczącym jest ks. dr Marcin Szczerbiński (tel. 22 531 72 43). Wydział prowadzi poradnie rodzinne. Posługujący w nich doradcy życia rodzinnego prowadzą spotkania przygotowujące narzeczonej do zawarcia sakramentu małżeństwa oraz służą pomocą małżeństwom i rodzinom. Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia. Diecezjalnym doradcą życia rodzinnego jest Beata Chojnacka (tel. 22 531 72 44).

Na terenie gminy Konstancin-Jeziorna działa również Zbór Twój Dom Kościoła Zielonościątkowego (ul. Bielawska 15, 05-510 Konstancin-Jeziorna). Członkowie

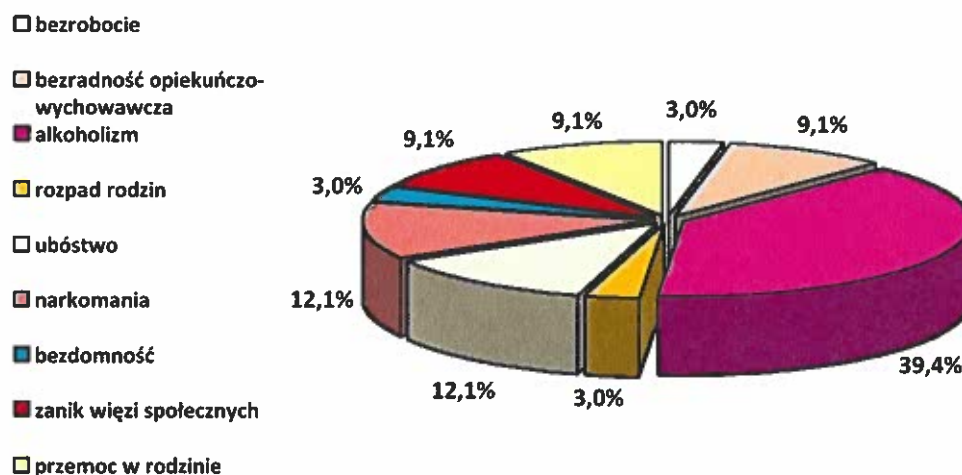
społeczności zielonoświątkowców nie tylko głoszą ewangelią, ale także służą ludziom, pomagając osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

14. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW I DIALOG SPOŁECZNY

Uczestników badania ankietowanego przeprowadzonego na potrzeby skonstruowania niniejszego dokumentu poproszono także o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Respondentów poproszono również o ocenę komunikacji z władzami samorządowymi i ocenę poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania na terenie gminy.

Wśród problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali alkoholizm, ubóstwo i narkomanię. W dalszej kolejności wymieniali zanik więzi społecznych, przemoc w rodzinie, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz rozpad rodzin, bezrobocie i bezdomność. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

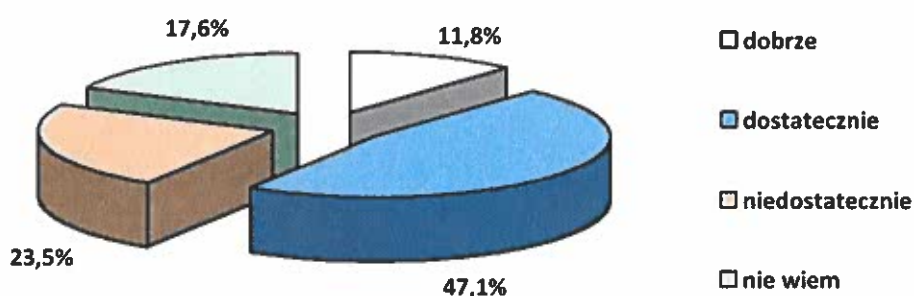
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby integrować i aktywizować społeczność lokalną. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na konieczność organizowania imprez integracyjnych, wydarzeń kulturalnych, stworzenia oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych, rozwoju bazy obiektów sportowych (basen, ścieżki rowerowe) oraz inicjowania częstszych kontaktów i konsultacji władz miasta – burmistrza i radnych

z mieszkańcami, a także dostosowania oferty imprez miejskich do oczekiwań lokalnej społeczności dzięki właściwemu diagnozowaniu potrzeb.

W sondażu poruszono też kwestię oceny komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

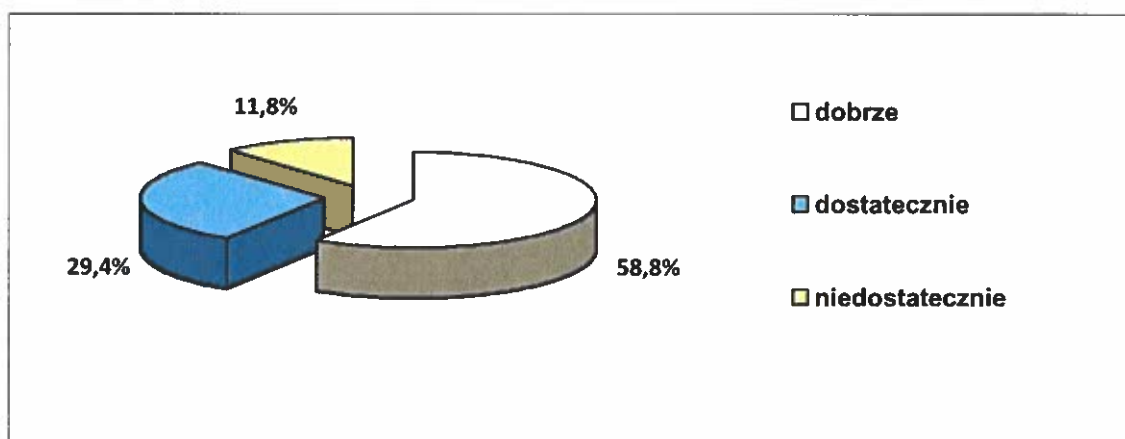

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Mieszkańcy gminy raczej pozytywnie ocenili komunikację z władzami samorządowymi, bowiem 58,9% badanych uznało ją za dostateczną lub dobrą. Odmienną opinię wyraziło 23,5% ankietowanych, a 17,6% respondentów miało trudności z odpowiedzią na to pytanie.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Konstancin-Jeziorna jest dobrym miejscem do zamieszkania, bowiem w odpowiedzi na to pytanie zdecydowana

większość (88,2%) respondentów wyraziła opinię pozytywną. Przeciwnego zdania było tylko 11,8% uczestników badania.

15. BEZROBOCIE

Według danych GUS w gminie Konstancin-Jeziorna na 1000 mieszkańców pracują 203 osoby. 57,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 42,9% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Konstancin-Jeziorna wynosiło w 2019 roku 3,5% (3,1% wśród kobiet i 4,0% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Konstancin-Jeziorna wynosiło 4 739,75 PLN, co odpowiada 98% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna 1 528 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 1 372 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -156. 10,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 25% w przemyśle i budownictwie, a 35,2% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 3,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Sytuacja na rynku pracy w gminie Konstancin-Jeziorna na przestrzeni ostatnich lat ulegała poprawie, bowiem z roku na rok malała liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych, w tym kobiet. W latach 2017-2019 zmniejszał się także udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 37. Stan bezrobocia w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób w wieku produkcyjnym	14 297	14 085	13 902
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	555	513	418
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	249	225	171
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	3,88%	3,64%	3,01%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2017-2019 w powiecie piaseczyńskim, województwie mazowieckim i w kraju.

Tabela 38. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
stopa bezrobocia w powiecie piaseczyńskim	4,4%	3,9%	3,1%
stopa bezrobocia w województwie mazowieckim	10,7%	9,8%	8,9%
stopa bezrobocia w kraju	6,6%	5,8%	5,2%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie i Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2017-2019 powiat piaseczyński charakteryzował się niższą w stosunku do województwa mazowieckiego, jak i w stosunku do kraju stopą bezrobocia. Zarówno w województwie, powiecie, jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie maleł w trakcie rozpatrywanego okresu.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2019 r. dla gminy Konstancin-Jeziorna przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	29	20	69,0%
25-34 lata	74	34	45,9%
35-44 lata	118	51	43,2%
45-54 lata	89	34	38,2%
55-59 lat	60	31	51,7%
60 lat i więcej	47	x	x
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	57	21	36,8%
1-3 miesiące	76	26	34,2%
3-6 miesięcy	62	25	40,3%
6-12 miesięcy	63	34	53,9%
12-24 miesięcy	64	28	43,7%
powyżej 24 miesięcy	96	37	38,5%
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	84	49	58,3%
policealne i średnie zawodowe	74	35	47,3%
średnie ogólnokształcące	43	19	44,2%
zasadnicze zawodowe	64	19	29,7%

gimnazjalne i niższe	153	49	32,0%
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	75	29	38,7%
do 1 roku	36	14	38,9%
1-5 lat	83	40	48,3%
5-10 lat	63	27	42,8%
10-20 lat	96	39	40,6%
20-30 lat	46	15	32,6%
30 lat i więcej	19	7	36,8%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie.

Na koniec 2019 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 35-44 lata, osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy oraz osoby ze stażem pracy od 10 do 20 lat. Najmniej bezrobotnych w 2019 r. było w następujących grupach: osób w wieku 18-24 lata, osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca, osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz osób ze stażem pracy powyżej 30 lat.

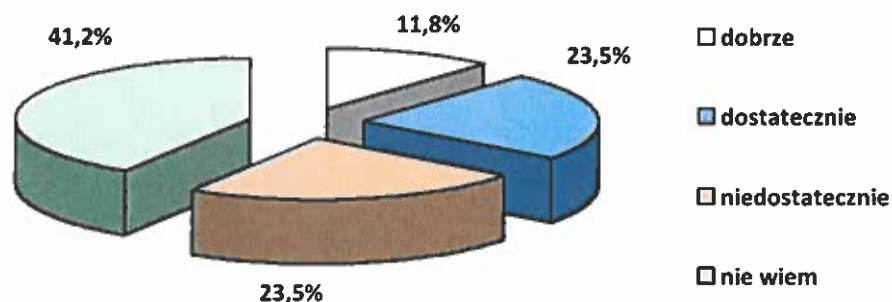
Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym, osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy, osób w wieku 18-24 lata oraz osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat.

Wśród ogółu bezrobotnych 315 osób (w tym 124 kobiety) znalazło się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, 24 osoby były niepełnosprawne, 42 osoby posiadały co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, 208 osób było bezrobotnych długotrwale, 17 osób korzystało ze świadczeń pomocy społecznej, 148 osób było w wieku powyżej 50 lat, natomiast 59 osób było w wieku do 30. roku życia, w tym 29 osób do 25. roku życia.

W gminie Konstancin-Jeziorna bezrobocie było trzecim, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej. W ostatnich latach jego poziom sukcesywnie spadał, ale skutki wyższego poziomu tego zjawiska w latach wcześniejszych są nadal odczuwane w rodzinach, szczególnie tych najuboższych, gdzie pojawiły się uzależnienia, konflikty, problemy wychowawcze. Zjawiska te, występujące długotrwale, prowadzą do ich rozpadu, a niektórzy członkowie takich rodzin zmuszeni są szukać pomocy w wyspecjalizowanych instytucjach.

Uczestników przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 41% ankietowanych nie było w stanie ocenić działań realizowanych w gminie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, zaś 23,5% badanych uznało je za nieдостateczne. Jednocześnie zdaniem 23,5% respondentów są one dostateczne, a kolejne 11,8% pytanych przyznało, że są dobre.

16. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to zjawisko społeczne polegające na braku domu lub miejsca stałego pobytu gwarantującego jednostce lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zaspokojenie podstawowych potrzeb na poziomie uznawanym w danym społeczeństwie za wystarczający. Natura bezdomności wyklucza zamkniętą i jednoznaczną klasyfikację jej przyczyn, ponieważ doprowadza do niej cały zespół nakładających się na siebie sił sprawczych, zespół postaw, zachowań determinowanych predyspozycjami osobowościowymi, którym sprzyjają sytuacje społeczne i sposób funkcjonowania służb socjalnych.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie. Poniższa tabela przedstawia dane o liczbie osób korzystających z pomocy w tym zakresie.

Tabela 40. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS-u z powodu bezdomności w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin	22	19	17
liczba osób w rodzinach	27	19	17

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

17. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

Poniższa tabela prezentuje dane na temat wielkości środków uzyskanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Konstancin-Jeziorna.

Tabela 41. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2017-2019

rodzaj	wartość w zł		
	2017	2018	2019
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	610 000	610 000	630 000

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

W latach 2017-2019 wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Konstancin-Jeziorna wzrastała.

Tabela 42. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2017-2019

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2017	2018	2019
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	510 000	510 000	530 000
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	100 000	100 000	100 000
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0
razem	610 000	610 000	630 000

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 wysokość kwot przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie Konstancin-Jeziorna wzrastała. W analizowanym okresie nie przeznaczano odrębnych środków na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Konstancinie-Jeziornie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 43. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	5	5	5

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie.

Tabela 44. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	45	37	35
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	7	11	13

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, malała i wyniosła odpowiednio: 45, 37 i 35 osób. Komisja występowała także z wnioskami do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego, w 2017 r. złożono 7 takich wniosków, w 2018 r. 11 wniosków, a w 2019 r. – liczba składanych wniosków wzrosła do 13.

Tabela 45. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

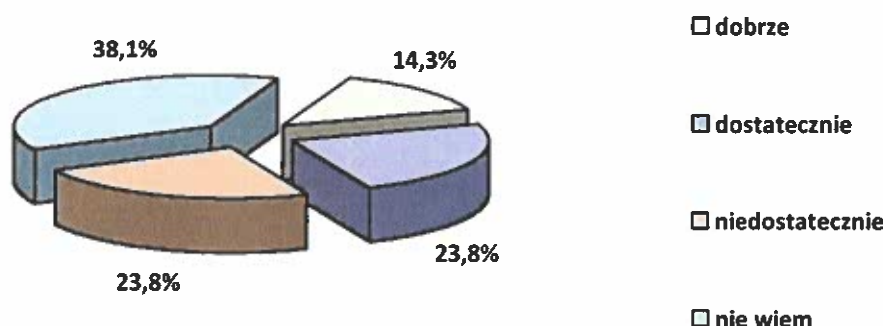
zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	1	2	2

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to w analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z 1 osobą dotkniętą tym problemem w 2017 r., 2 osobami w 2018 r. i ponownie 2 osobami w 2019 r.

O ocenę działań, jakie prowadzone są w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, zapytano w badaniu ankietowym mieszkańców. Ponad 38% badanych pozytywnie oceniło działania przeciwdziałające uzależnieniom. Opinię przeciwną wyraziło 23,8% ankietowanych. Wysoki odsetek (38,1%) respondentów nie potrafił jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ujęto w wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?

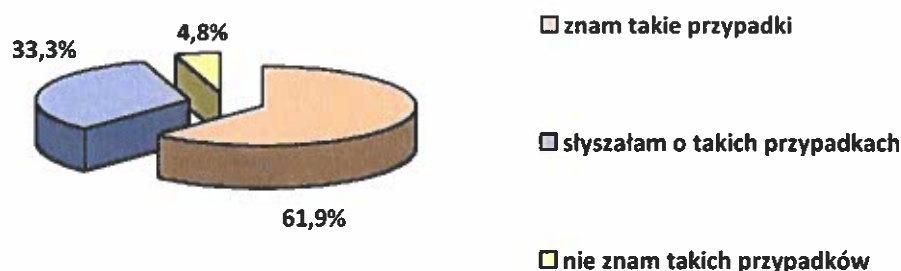

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W pewnej sprzeczności z tymi danymi pozostają wyniki badania ankietowego, gdzie alkoholizm był najczęściej wskazywanym problemem lokalnym dostrzeganym przez respondentów. Oznacza to, iż jest dotkliwie odczuwany przez mieszkańców i może stanowić realne zagrożenie porządku społecznego i prawidłowego funkcjonowania rodzin.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy odnieśli się także do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 12. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

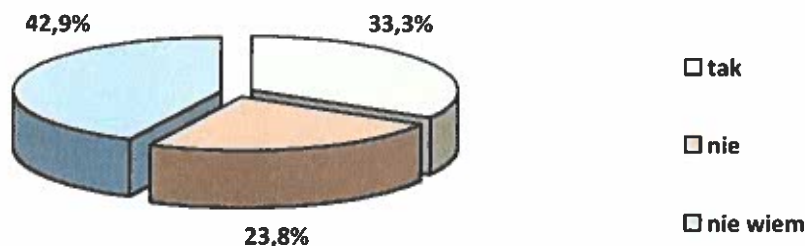

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem aż 33,3% respondentów twierdzi, iż słyszało o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie, a kolejne 61,9% badanych przyznało, że takie przypadki zna. Zaledwie 4,8% ankietowanych takich przypadków nie zna.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, 33,3% badanych odpowiedziało twierdząco. Ponad 42% respondentów nie było w stanie tego ryzyka ocenić, a 23,8% ankietowanych stwierdziło, że takie ryzyko nie istnieje.

Wykres 13. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy w rodzinie umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2011 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy w rodzinie powinno opierać się na ścisłej współpracy wszystkich powołanych do tego instytucji i organizacji. Konieczne jest dokładne rozpoznanie danego problemu i okoliczności jego występowania oraz zapewnienie ciągłości działań podejmowanych wcześniej, jak choćby w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego. W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli OPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zakończenie procedury „NK” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypadku o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Taki zapis kryteriów zakończenia wyraźnie wskazuje na zaprojektowanie procedury jako działania z jednej strony interwencyjnego (ustanie przemocy) i wspierającego czy pomocowego wobec rodziny dotkniętej przemocą (uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego jej stosowania i realizacja indywidualnego planu pomocy).

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 46. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019

zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	12	12	12
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych ZI	235	223	262
liczba złożonych po raz pierwszy do ZI „Niebieskich Kart”	50	37	30
w tym sporządzonych przez Policję	34	26	24
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	13	9	4
w tym sporządzonych przez pracowników oświaty	2	1	2
w tym sporządzonych przez pracowników ochrony zdrowia	1	1	0
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart” w toku trwania tej samej procedury	7	13	3
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	42	58	46
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	71	79	58

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Konstancin-Jeziorna.

Wszystkie działania i procedury odbywają się we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Ponadto w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w placówkach oświatowych realizowane były liczne przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne

w formie kampanii, wykładów, spotkań ze specjalistami, szkoleń, warsztatów i pogadanek oraz konkursów, imprez sportowych, artystycznych i okolicznościowych. Sfinansowano wycieczki, imprezy okolicznościowe, kolonie z programem profilaktycznym oraz materiały edukacyjne i informacyjne.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 39 rodzinom (55 osobom w rodzinach) w 2017 r., 41 rodzinom (63 osobom w rodzinach) w 2018 r. i 25 rodzinom (39 osobom w rodzinach) w 2019 r. Pomocy z powodu narkomanii udzielono 3 rodzinom (5 osobom w rodzinach) w 2017 r., 4 rodzinom (7 osobom w rodzinach) w 2018 r. i 4 rodzinom (10 osobom w rodzinach) w 2019 r. W analizowanym okresie wsparcia ze względu na przemoc w rodzinie udzielono 7 rodzinom (21 osobom w rodzinach) w 2017 r., 7 rodzinom (17 osobom w rodzinach) w 2018 r. i 4 rodzinom (15 osobom w rodzinach) w 2019 r.

W gminie Konstancin-Jeziorna jednostkami wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą w rodzinie są (obok OPS-u, GKRPA i ZI):

- Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, ul. Mirkowska 54A/2, 05-520 Konstancin-Jeziorna,
- Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Środowiskowa, ul. Sobieskiego 6A, 05-520 Konstancin-Jeziorna,
- Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Środowiskowa, ul. Anny Walentynowicz 24, 05-520 Konstancin-Jeziorna.

Mieszkańcy gminy mogą korzystać ze wsparcia instytucji i organizacji działających poza gminą. W 2019 r. osoby uzależnione skorzystały z pomocy następujących placówek:

- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Ks. Sajny 2a, 05-530 Góra Kalwaria,
- Centrum Alzheimerera, Al. Wilanowska 257, 02-730 Warszawa.

18. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania

i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrwałała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści.

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci. W latach 2017-2019 w gminie Konstancin-Jeziorna struktura ludności pod względem płci była stabilna; stale nieco więcej niż połowę mieszkańców stanowiły kobiety. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 47. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba ludności gminy ogółem	24 096	24 024	23 930
liczba kobiet	12 770	12 707	12 655
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	53%	52,9%	52,9%

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie, w całym rozpatrywanym okresie kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu osób bezrobotnych w gminie.

Tabela 48. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba bezrobotnych ogółem	555	513	418
liczba bezrobotnych kobiet	249	225	171
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	44,9%	43,8%	40,9%

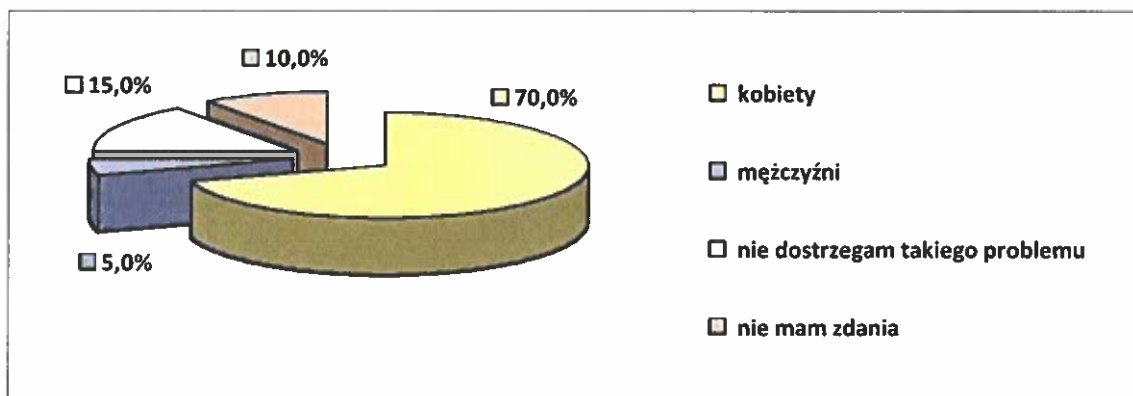
Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie.

Analiza struktury bezrobocia w gminie pod względem płci wykazała, że kobiety przeważały wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz wyższym, osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, osób w wieku 35-44 lata, a także osób o stażu pracy 1-5 lat. Może to wskazywać na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy, co jednocześnie implikuje konieczność podejmowania działań sprzyjających aktywizacji zawodowej kobiet, a w działaniach tych należy uwzględnić szeroki zakres rozwiązań ułatwiających kobietom godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego.

W ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości szans w gminie Konstancin-Jeziorna przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć. Zasada równości szans płci ma ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując im taką samą wartość

społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów. Uwzględniając powyższe, pytano respondentów, kto jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 14. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

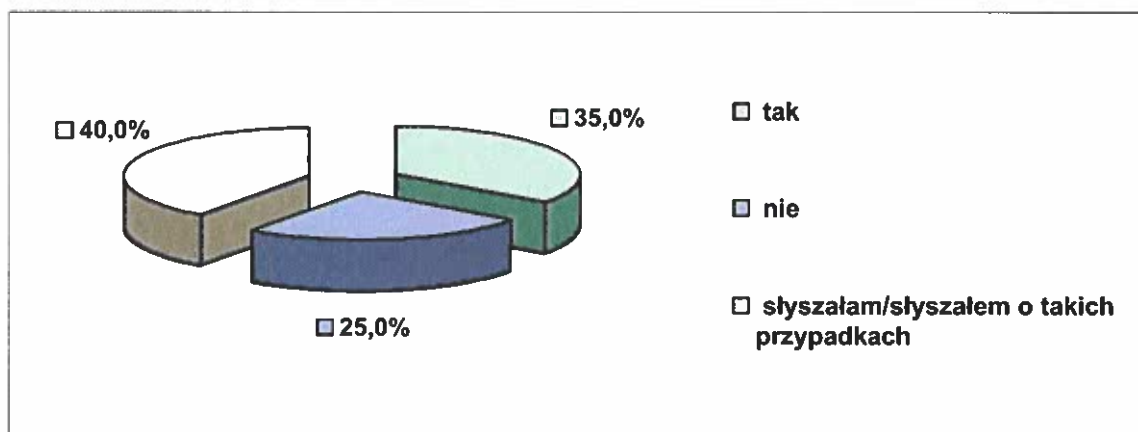

Dane z badania ankietowego.

70% badanych uważa, że bardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć są kobiety, a tylko 5% uczestników badania odpowiedziało, że są to mężczyźni. Problemu zawartego w pytaniu nie dostrzega 15% respondentów. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 10% ankietowanych.

W ankiecie zapytano o występowanie problemu nierówności płci na terenie gminy. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 15. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?

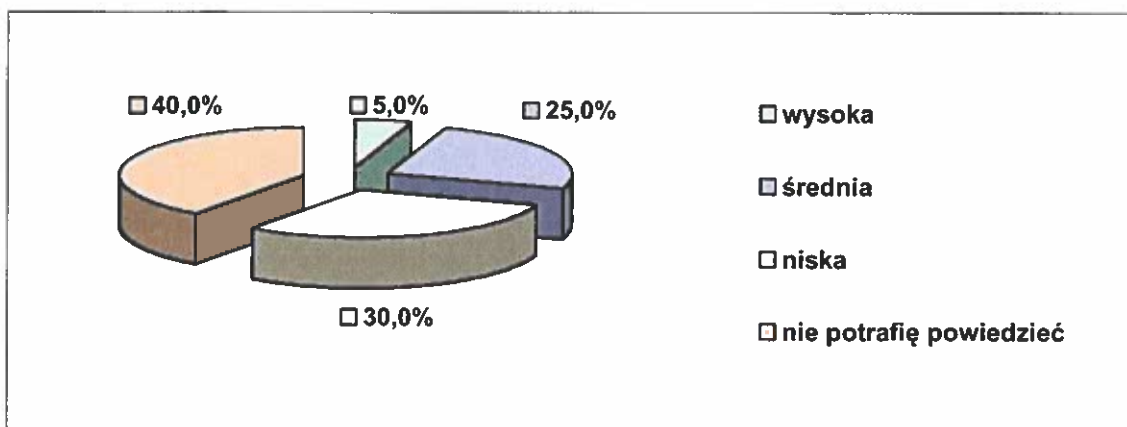
Dane z badania ankietowego

Jedna czwarta ankietowanych odpowiedziała, że nie spotkała się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. Jednocześnie 40% badanych przyznało, iż słyszało o takich przypadkach, a kolejne 35% respondentów stwierdziło, że spotkało się przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie.

Do uczestników badania skierowano też pytanie dotyczące określenia skali problemu nierówności płci w gminie. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi.

Wykres 16. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?

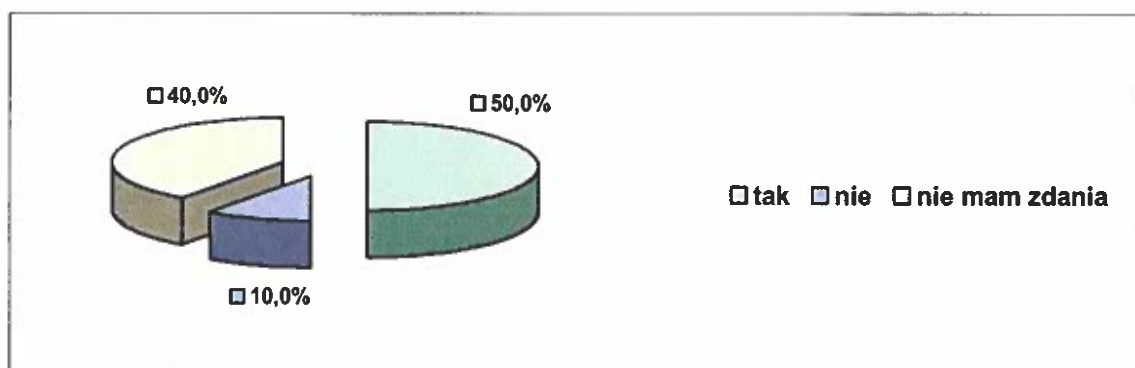

Dane z badania ankietowego

Zdaniem jednej czwartej badanych skala problemu nierówności płci na terenie gminy jest średnia, a kolejne 30% respondentów przyznało, że jest ona niska. Zdaniem 5% uczestników badania skala problemu nierówności płci na terenie gminy jest wysoka. Jednocześnie 40% ankietowanych nie potrafiło tej skali ocenić.

Uczestnicy badania udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeby podejmowania działań na rzecz równości kobiet i mężczyzn oraz mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji płciowej. Połowa badanych potwierdziła potrzebę prowadzenia takich działań. Wysoki odsetek (40%) respondentów nie potrafił rozstrzygnąć tak sformułowanej kwestii, zaledwie 10% ankietowanych uznało podejmowanie takich działań za bezzasadne. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje zamieszczony poniżej wykres.

Wykres 17. Czy wg Pani/Pana powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn przeciwdziałające dyskryminacji ze względu na płeć. Respondenci najczęściej wskazywali rynek pracy (60%), awans zawodowy płace (50%) i płace (25%), a także życie rodzinne (15%).

Z udzielonych wypowiedzi wynika, że ankietowani dostrzegają problemy nierówności szans oraz dyskryminacji płciowej i identyfikują je nie tylko w obszarze zatrudnienia. 70% ankietowanych stwierdziło, że zagrożone problemem nierówności są kobiety, nadto ponad 75% respondentów zna lub słyszało o przypadkach dyskryminacji ze względu na płeć w gminie, a 60% respondentów potrafiło ocenić także skalę tego problemu. Jednocześnie daje się zauważyć znaczny odsetek respondentów, którzy wybierali odpowiedź „nie mam zdania” czy „nie potrafię powiedzieć”. Dowodzi to stosunkowo niewielkiej znajomości tych problemów, a co za tym idzie, także skutków, jakie powyższe problemy wywołują w funkcjonowaniu jednostek i społeczeństwa. Zmiana tego stanu rzeczy z pewnością wymaga wyraźniejszej obecności tej tematyki w sferze publicznej.

19. SYTUACJA DZIECKA

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono ankiety wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Konstancinie-Jeziornie (liczba uczniów: 428, liczba nauczycieli: 50),
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Konstancinie-Jeziornie (liczba uczniów: 455, liczba nauczycieli: 57),
- Szkoła Podstawowa nr 4 w Słomczynie (liczba uczniów: 215, liczba nauczycieli: 35),
- Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 5 w Konstancinie-Jeziornie (liczba uczniów: 160, liczba nauczycieli: 37)

- Szkoła Podstawowa nr 6 w Konstancinie-Jeziornie (liczba uczniów: 189, liczba nauczycieli: 25),
- Zespół Szkół im. St. W. Reymonta w Konstancinie-Jeziornie. (liczba uczniów: 408 (Liceum – 294, Technikum – 114), liczba nauczycieli: 45).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, psychologa i pielęgniarkę, z pomocy logopedy mogą skorzystać uczniowie czterech placówek, natomiast z pomocy doradcy zawodowego mogą skorzystać uczniowie dwóch placówek. Uczniowie wszystkich placówek mają dostęp do Internetu i sali gimnastycznej, a pięć szkół dysponuje boiskami sportowymi. Pięć placówek z terenu gminy prowadzi dożywianie uczniów.

Pięć placówek organizuje nauczanie indywidualne i zapewnia opiekę w ramach zajęć świetlicowych. Szkoły oferują zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wymieniono wśród nich zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, psychoterapeutyczne oraz zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Zajęcia dodatkowe proponowane w szkołach

Placówki oświatowe mają w swojej ofercie zajęcia dodatkowe. Wśród wymienionych znalazły się rozliczne koła rozwijające zainteresowania i predyspozycje uczniów: koła przedmiotowe, językowe, sportowe, teatralne, filmowe. W szerokiej gamie propozycji znalazł się też wolontariat.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano, wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych oraz dysfunkcji i patologii.

Do najczęściej stwierdzanych wśród uczniów zachowań negatywnych należały: przypadki agresji i przemocy w grupie rówieśniczej oraz sięganie po papierosy, a także autoagresja, niszczenie mienia szkolnego oraz przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego. Przedstawiciele trzech badanych placówek nie zauważyli wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych w ciągu ostatnich trzech lat, zaś dwóch ankietowanych nie wypowiedziało się w tej kwestii.

Jeśli chodzi o zjawiska dysfunkcji i patologii w otoczeniu rodzinnym uczniów, uczestnicy badania stwierdzali przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zaniedbania dziecka, uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Przedstawiciele dwóch ankietowanych placówek nie dostrzegli wzrostu liczby przypadków dysfunkcji i zjawisk patologicznych w rodzinach uczniów na przestrzeni trzech ostatnich lat, natomiast przedstawiciele trzech placówek nie wypowiedzieli się w tej kwestii.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów przybiera różne formy i została oceniona pozytywnie przez wszystkich uczestników badania.

Współpraca placówek oświatowych z instytucjami i organizacjami jest zdaniem przedstawicieli szkół zadowolająca. Do podmiotów, z którymi szkoły najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policję, Sąd Rodzinny, Kuratorów Sądowych, Asystentów Rodziny, Fundację „Zdażyć z Pomocą” oraz „Szlachetną Paczkę”.

Pomoc, jaką szkoły oferują dzieciom z rodzin ubogich, polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów. Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na objęcie pomocą psychologiczną i pedagogiczną. Placówki organizują wsparcie w postaci bezpłatnych podręczników szkolnych, a także wypożyczanie komputerów oraz dofinansowanie do wycieczek szkolnych.

Pomoc oferowana przez szkołę uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie

W ramach działań szkoły na rzecz uczniów z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień i przemocy przedstawiciele ankietowanych placówek wymienili m.in. obejmowanie dzieci i młodzieży opieką pedagoga szkolnego, pomoc psychologiczną, wsparcie wychowawców, nauczycieli i dyrekcji, konsultacje ze specjalistami z PPP oraz stałą obserwację zachowań uczniów i ścisłą współpracę z OPS-em, a także kierowanie i pomoc w nawiązywaniu kontaktów z odpowiednimi instytucjami pomocowymi.

Poprawa funkcjonowania placówek oraz efektywności procesu kształcenia i wychowania wymaga, zdaniem uczestników badania, kontynuowania dotychczasowych skutecznych działań wypracowanych przez placówki, uświadamianie rodziców o konieczności osobistego kontaktu ze szkołą oraz większego zaangażowania w proces edukacyjno-wychowawczy dzieci, a także

prorowadzenie działań profilaktycznych, pogadank i warsztatów z udziałem specjalistów. Postulowano także zatrudnienie psychologów w placówkach oświatowych..

20. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Z analizy danych dotyczących sytuacji demograficznej gminy Konstancin-Jeziorna wynika, że w latach 2017-2019 liczba osób w wieku poprodukcyjnym stale rosła, systematycznie zwiększał się także udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 49. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba mieszkańców gminy ogółem	24 096	24 024	23 930
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	5 094	5 272	5 432
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	21,14%	21,94%	22,70%

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Przytoczone dane pozwalają na sformułowanie wniosku, iż społeczność gminy wpisuje się w dominujące w ogólnym procesie demograficznym tendencje i powoli zaczyna się starzeć. Starzenie się społeczeństwa powoduje konieczność dokonania zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale jest też istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie w 2019 r. udzielił pomocy 240 osobom w wieku powyżej 61 lat, co przełożyło się na 33,3% ogółu odbiorców pomocy społecznej w gminie.

W ramach swojej działalności OPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych. Usługi te polegają m.in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i pielęgnacji. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 50. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin	91	96	107
liczba osób łącznie w rodzinach	101	120	126

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

W analizowanym okresie specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone przez Ośrodek 4 rodzinom (16 osobom w rodzinach) w 2017 r., 6 rodzinom (24 osobom w rodzinach) w 2018 r. i 5 rodzinom (19 osobom w rodzinach) w 2019 r.

Seniorzy mieszkający na terenie gminy Konstancin-Jeziorna, którzy ukończyli 60 lat, mogą się ubiegać o **Konstancińska Kartę Seniora**, która uprawnia jej posiadaczy do korzystania ze stałych, tymczasowych, świątecznych lub okazjonalnych ulg i uprawnień.

Warto dodać, że na terenie gminy Konstancin-Jeziorna działa Uniwersytet Trzeciego Wieku. W zajęciach, których celem jest m.in. rozwijanie sprawności intelektualnej i fizycznej, aktywizacja społeczna oraz upowszechnianie kultury i sportu wśród seniorów, uczestniczy 300 słuchaczy z terenu gminy.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali głównie na samotność, niskie dochody przyczyniające się do ubóstwa oraz problemy zdrowotne.

Z przytoczonych opinii wynika, że mieszkańcy interesują się losem osób starszych, ankietowani dostrzegają różnego rodzaju problemy i trudności, jakie stoją przed seniorami, a których częstokroć nie są oni w stanie pokonać swoimi siłami. Świadomość tych utrudnień oraz ograniczeń związanych z wiekiem pozwoliła dokonać respondentom oceny zagrożenia seniorów marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz dostrzec braki w dotychczasowej ofercie pomocowej skierowanej do tej grupy.

Z wypowiedzi uzyskanych dla niniejszego badania wynika, iż większość respondentów stanowiły osoby przed 55. rokiem życia, a grupa wiekowa powyżej 65 lat, czyli najbardziej zainteresowana tą kwestią część mieszkańców gminy, była reprezentowana przez 6% badanych.

SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Bieżące informacje dotyczące osób niepełnosprawnych są trudne do dokładnego określenia, gdyż jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne. Dane z ostatniego spisu dotyczące osób niepełnosprawnych nie są dostępne na poziomie gmin. Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie Konstancin-Jeziorna, zawierają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie wynika, że w latach 2017-2019 niepełnosprawność była czwartym, pod względem liczby rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez OPS w latach 2017-2019.

Tabela 51. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2017 -2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin	139	137	126
liczba osób łącznie w rodzinach	197	188	171

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Należy dodać, że w 2019 r. OPS przyznał 499 świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Warto również w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności). Poniższa tabela zawiera szczegółowe dane odnoszące się do mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 52. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom powiatu	30	39	33
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych	248	292	369

mieszkańcom powiatu			
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	69	81	170
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	149	176	172
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	30	35	27

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie.

Osoby niepełnosprawne z terenu gminy Konstancin-Jeziorna mogą korzystać również ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, które dysponuje środkami na rehabilitację społeczną i zawodową. W tabeli zamieszczonej poniżej zawarto dane dotyczące tego rodzaju pomocy.

Tabela 53. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	26	48	46
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	11	6	22
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	1	1	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

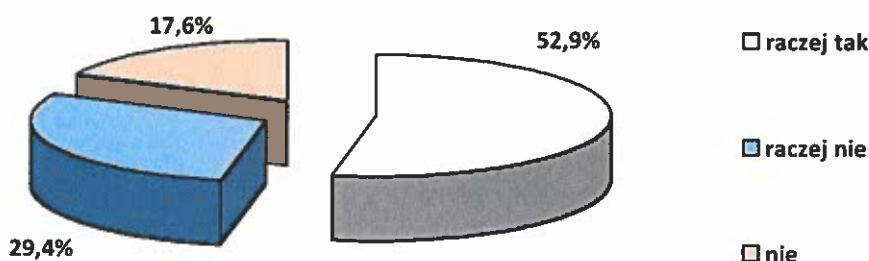
Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. W ankiecie zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób niepełnosprawnych w gminie. W odpowiedzi wymieniano najczęściej niedostosowanie infrastruktury gminnej i budynków użyteczności publicznej, bariery architektoniczne, utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej oraz odpowiednich środków komunikacji publicznej przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych, a także niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego oraz brak ośrodka dziennego pobytu i środowiskowego domu samopomocy. Wskazywano także na izolację i wykluczenie społeczne, niewielką liczbę ofert pracy, brak mieszkań chronionych i treningowych, a także samotność i niskie dochody.

Pragnąc poznać opinie mieszkańców na temat sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych, w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania sformułowano pytanie odnoszące się do uwzględniania

bądź nie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w działaniach realizowanych na terenie gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 18. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Prawie 53% uczestniczących w badaniu mieszkańców uważa, że w działaniach realizowanych w gminie raczej uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych. Jednocześnie 47% respondentów stwierdziło, że potrzeby te nie są raczej uwzględniane lub nie uwzględniane.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Niniejsza analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność; kapitał społeczny i ludzki.

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie • inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców • prowadzenie działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych • upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy; o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach zawodowych, dostęp do doradztwa zawodowego • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające inicjatywy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet • brak działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej mogących zapewnić nowe miejsca pracy • zbyt mała liczba mieszkań socjalnych • brak mieszkań treningowych • brak jadłodajni dla bezdomnych

<p>na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE)</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych na rzecz ubogich i zagrożonych ubóstwem • realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem • diagnozowanie problemu bezdomności w gminie • usługowy, turystyczny i uzdrowiskowy potencjał regionu (blisko Warszawy) 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększające się zainteresowanie mieszkańców prowadzeniem własnej działalności gospodarczej • niewzrastający poziom bezrobocia wśród kobiet • efektywna oferta działań aktywizujących dla bezrobotnych (wsparcie PUP) • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych ograniczających bezrobocie w gminie • wspólne przedsięwzięcia samorządu i przedsiębiorców w celu ograniczenia bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • niezmnijająca się liczba osób długotrwale bezrobotnych • brak zainteresowania osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej • występowanie zjawiska dziedziczenia ubóstwa i bezrobocia • ograniczony budżet samorządów

Analiza uwarunkowań dla obszaru **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność** wskazuje na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie, inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców, podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych, prowadzenie działań na rzecz ograniczenia bezrobocia, podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet, upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach zawodowych, pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE), realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem oraz diagnozowanie problemu bezdomności w gminie.

Szczegółnej uwagi i intensyfikacji działań ze strony władz samorządowych, odpowiednich instytucji i organizacji wymagają jednak liczne słabe strony i zagrożenia, do których należy zaliczyć: brak działań zmierzających do tworzenia

w gminie podmiotów ekonomii społecznej mogących zapewnić nowe miejsca pracy, niezmnijającą się liczbę osób długotrwale bezrobotnych oraz występowanie zjawiska dziedziczenia ubóstwa i bezrobocia.

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów • zapewnienie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy • realizowanie procedury „Niebieskie Karty” • integrowanie grup zagrożonych przemocą w rodzinie ze społecznością lokalną 	<ul style="list-style-type: none"> • brak akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie • niski poziom wiedzy społeczeństwa w zakresie problematyki przemocy w rodzinie • niejasne interpretacje prawne w dziedzinie przemocy • niskie kary dla sprawców przemocy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastająca liczba osób samotnie wychowujących dzieci • możliwość tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • zaspokajająca potrzeby w zakresie edukacji sytuacja finansowa gminy • zmniejszenie społecznego przyzwolenia na zjawisko przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych • stale rosnąca liczba rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia • niewystarczająca oferta w zakresie opieki żłobkowej • niewystarczająca liczebność kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • utrzymująca się w gminie wciąż wysoka skala zjawiska przemocy w rodzinie

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie** wskazuje na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: wsparcie asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą

właściwy rozwój uczniów, funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych, stale rosnąca liczba rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia, niewystarczająca oferta w zakresie opieki żłobkowej, niewystarczająca liczebność kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą oraz wciąż wysoka w gminie skala zjawiska przemocy w rodzinie i bezrobocie, to kwestie, które należy uwzględnić w programowaniu działań w tym obszarze.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczony dostęp do specjalistycznych usług medycznych w zakresie ochrony zdrowia, w tym terapeutów
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> brak barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie niezwiększająca się liczba osób 	<ul style="list-style-type: none"> stale rosnące zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich w gminie łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych

<ul style="list-style-type: none"> uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziomu bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> brak obowiązku podjęcia leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych
---	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** mimo dostrzeganych szans oraz przewagi mocnych stron (zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym, a także prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze) wskazane zagrożenia mogą w istotny sposób rzutować na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy wystarczająca kadra pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi funkcjonowanie na terenie gminy różnych form wsparcia osób starszych zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej charakter uzdrowiskowo-rehabilitacyjny gminy 	<ul style="list-style-type: none"> brak lekarzy geriatrów wysokie koszty leków przy niskich emeryturach
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> dostęp do takich form wsparcia, jak klub seniora przez osoby starsze z gminy zaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> stale rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców wzrastająca liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej zwiększająca się liczba osób starszych

	<p>wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych</p> <ul style="list-style-type: none"> występowanie zjawiska pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin
--	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **starość** uwypukla mocne strony, takie jak: informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy, wystarczająca kadra pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze, analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad seniorami, funkcjonowanie na terenie gminy różnych form wsparcia osób starszych, zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej.

Uwagę zwracają jednak liczne zagrożenia: stale rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców, wzrastająca liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, zwiększająca się liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, występowanie zjawiska pozostawiania seniorów bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin oraz brak ofert dla seniorów mieszkających na terenach wiejskich. W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa te kwestie powinny znaleźć się w obszarze zainteresowania wszystkich instytucji i organizacji zajmujących się polityką społeczną.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością 	<ul style="list-style-type: none"> brak upowszechniania wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy bariery architektoniczne i komunikacyjne

szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • zbyt mała ilość miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych w gminie • zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej • wzrastająca liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych

Analiza uwarunkowań dla obszaru **niepełnosprawność** uwypukla mocne strony, takie jak: informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym, informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych, a także prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością. Nie należy jednak tracić z oczu słabych stron i zagrożeń, jakie występują w tym obszarze, a zaliczają się do nich: brak upowszechniania wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych w gminie, zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, a także wzrastająca liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych. Rozwiązywanie tych problemów wymaga współpracy zarówno organów samorządowych, instytucji pomocowych, jak i organizacji pozarządowych oraz tych podmiotów, które w sferze swojego zainteresowania mają pomoc osobom niepełnosprawnym.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • dziedziczenie korzystania z pomocy społecznej • zróżnicowanie ekonomiczne mieszkańców

<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej (w ograniczonym zakresie) • podejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu • specjalistyczne placówki służby zdrowia – tężnia solankowa, CKR, STOCER • dobra infrastruktura związana z kulturą i sztuką – Hugonówka, amfiteatr, muzeum, stare wille, galeria sztuki 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia • wzrost liczby inicjatyw lokalnych • stale rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych • zwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • niezwiększająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • wzrost organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • starzenie się społeczeństwa

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** pokazuje zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców gminy, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, jak również możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej. Należy także podkreślić prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Jednakże liczne mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej czy starzenie się społeczeństwa oraz brak zainteresowania mieszkańców

działalnością wolontarystyczną, to istotne kwestie rzutujące na kształt programu działań w tym obszarze.

22. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Ocena wdrożenia poprzednio realizowanej strategii stanowi punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy na następne lata. W jej ramach zostały wskazane m.in. trudności we wdrażaniu strategii, osiągnięcia w jej realizacji, przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować, a także te, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania.

Trudności we wdrażaniu strategii:

- duża rotacja pracowników,
- brak programów gminnych w latach 2010-2016,
- trudności lokalowe (lokale gminne w trakcie remontów).

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii:

- realizacje programów dotyczących dożywiania w szkołach, asystentów rodziny, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dofinansowanie wypoczynku letniego w ramach programu GKRPA, stałej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, organizowanie prac społecznie użytecznych oraz realizacja programów dotyczących osób bezrobotnych.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii:

- słaba współpraca z organizacjami pozarządowymi w związku z pomocą osobom niepełnosprawnym,
- brak realizacji programów dotyczących osób niepełnosprawnych.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- realizacja programów rządowych i gminnych skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych,
- lepsza współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- większa pomoc skierowana do osób niepełnosprawnych.

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane:

- dożywianie uczniów w placówkach oświatowych,
- programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rozwiązywania problemów alkoholowych,

- realizacja projektów systemowych skierowana do osób bezrobotnych w ramach Funduszy Europejskich,
- program dotyczący gospodarowania zasobami mieszkaniowymi w latach 2015-2019,
- Konstancińska Karta Mieszkańca,
- Konstancińska Karta Dużej Rodziny,
- Ogólnopolska Karta Seniora –edycja Konstancin-Jeziorna.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii:

Zespół dokonujący oceny realizacji założeń poprzedniej strategii, uwzględniając osiągnięcia, ograniczenia, zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych, mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, zaproponował ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 4, co oznacza, że częściowo wdrożono przyjęte założenia programowe.

Krótkie uzasadnienie przyjętej oceny:

Przeprowadzając analizę wdrożenia strategii ustalono, że prowadzono działania, które wpisywały się w cele szczegółowe strategii, jednak wiele zamierzeń z różnych powodów nie zastało zrealizowanych, a były istotne dla realizacji celów strategicznych. Działania te zostały wymienione w punkcie 3.

Działania ocenione najwyżej:

- integracja i pomoc dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- pomoc skierowana do osób bezrobotnych.
- współpraca z placówkami gminnymi mająca na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów przemocy i uzależnień.

Działania ocenione najniżej:

- pomoc skierowana do osób niepełnosprawnych.

III. PROGRAMOWANIE

Wyniki diagnozy problemów społecznych, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych oraz analizie SWOT, ocena wdrożenia założeń poprzednio realizowanej strategii i wnioski płynące z tej oceny pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026. Zostały one przedstawione w formie wizji i misji, celów i kierunków działań. Działania zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności**
2. **Wspieranie rodzin**
3. **Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
4. **Przeciwdziałanie uzależnieniom**
5. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
6. **Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych**
7. **Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin**
8. **Podnoszenie poziomu i jakości życia mieszkańców**
9. **Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy**
10. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. WIZJA I MISJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie, które destabilizują życie mieszkańców. Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana wizja, która brzmi:

„Gmina Konstancin-Jeziorna miejscem przyjaznym dla mieszkańców, zapewniającym wysoki poziom i jakość życia, z szeroką dostępnością do usług społecznych oraz warunkami sprzyjającymi rozwojowi lokalnego kapitału społecznego”.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła wyznaczona następująca misja:

„Tworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju oraz godnego życia mieszkańców gminy poprzez podejmowanie zintegrowanych działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych”.

2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Wytyczone cele zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług.

CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym we współpracy z lokalnymi liderami i instytucjami. 2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. 3. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich. 4. Wspieranie osób i rodzin pracą socjalną z wykorzystaniem kontraktów socjalnych i projektów socjalnych. 5. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołami. 6. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem. 	działania ciągłe

	<p>7. Podejmowanie działań mających na celu ograniczenie dziedziczenia biedy oraz wyuczonej bezradności.</p> <p>1. Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu niesienia pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z ubóstwem.</p>	
<p>2. Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy.</p>	<p>1. Upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.</p> <p>2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych.</p> <p>3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy.</p> <p>4. Zapewnienie możliwości osobom bezrobotnym i poszukującym zatrudnienia korzystania z poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>5. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami.</p> <p>6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców.</p> <p>7. Wspieranie i promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej.</p> <p>8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych.</p> <p>9. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.</p>	<p>działania ciągłe</p> <p>w zależności od potrzeb</p>

<p>3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy. 2. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego. 3. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością. 4. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego. 	działania ciągłe
--	--	------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	33 756 551,16	35 800 000	UMiG/OPS	raz w roku
liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej	osoba	684	620	OPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej					

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026

z powodu:							
ubóstwa	osoba	342			300	OPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	311			280	OPS	raz w roku
bezdomności	osoba	17			12	OPS	raz w roku
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	%	5,3			4,8	OPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	1 231			1200	OPS	raz w roku
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	2			5	OPS	raz w roku
liczba osób bezrobotnych	osoba	418			370	PUP	raz w roku
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	171			150	PUP	raz w roku
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	3,01			2,6	PUP	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 1. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FONSANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe,	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych.

CEL STRATEGICZNY 2. PRACA NA RZECZ RODZINY – PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie potencjału rodzin.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. 2. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych. 3. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 	działania ciągłe

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Rozwijanie współpracy z pedagogami szkolnymi. 6. Podejmowanie działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinach niepełnych. 7. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych oraz zastępczych. 8. Integracja rodzin, zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem społecznym. 9. Promowanie i prowadzenie pracy metodą interdyscyplinarną, doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 10. Wspierania inicjatyw mających na celu tworzenie różnych form opieki nad dziećmi do lat 3. 11. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. 12. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych, Kościołów. 13. Promowanie prawidłowego modelu rodziny. 	
<p>2. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie. 	<p>działania ciągłe</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Doskonalenie kadr oświatowych poprzez zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, jak pediatra, psychiatra dziecięcy czy psycholog. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. 5. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny. 6. Rozszerzanie w miarę posiadanych możliwości oferty zajęć pozalekcyjnych. 7. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy. 	
<p>3. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie osobom uzależnionym, w szczególności od alkoholu i środków psychoaktywnych, dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. 2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego. 3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby zapewnienie schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy. 	<p>działania ciągłe</p>

	<p>4. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.</p> <p>5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.</p> <p>6. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.</p> <p>7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.</p>
--	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,	rodzina	684	620	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	107	95	OPS	raz w roku

liczba rodzin objętych pracą socjalną,	rodzina	670	640	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	30	25	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:					
alkoholizmu,	osoba	39	30	OPS	raz w roku
narkomanii	osoba	10	8	OPS	raz w roku
przemocy w rodzinie	osoba	15	12	OPS	raz w roku
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	30	30	ZI	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	762	730	OPS	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	71	65	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	122	135	OPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 2. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FİNANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia,	budget samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki

<p>Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice</p>	<p>Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.</p>	<p>organizacji pozarządowych.</p>
--	---	-----------------------------------

CEL STRATEGICZNY 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych. 2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym. 3. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym. 4. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 5. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych. 6. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. 7. Inicjowanie przedsięwzięć zapewniających integrację osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem. 8. Wspieranie działalności Klubów Seniora. 	<p>działania ciągłe</p>

	<p>9. Podejmowanie współpracy z Kościołem i organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>10. Poszerzenie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>11. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.</p>	
<p>2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.</p>	<p>1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym</p> <p>2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym.</p> <p>3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach.</p> <p>6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby niepełnosprawne.</p>	działania ciągłe

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	5 432	5500	UMiG	raz w roku
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle	%	22,69	23,3	UMiG	raz w roku

mieszkańców gminy						
liczba osób w wieku powyżej 61 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	240	255	OPS		raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	126	140	OPS		raz w roku
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,	osoba	126	140	OPS		raz w roku
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ach	osoba	46	48	OPS		raz w roku

CEL STRATEGICZNY 3. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FONSANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne	, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Zaspakajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. 2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych. 3. Dbalność o profilaktykę prozdrowotną w przedszkolach i szkołach na terenie gminy. 4. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy. 5. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy. 6. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców. 	<p>działania ciągłe</p>
<p>2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. 2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością. 3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze. 4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu. 	<p>działania ciągłe</p>
<p>3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym. 	<p>działania ciągłe</p>

<p>placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.</p>	<p>2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.</p> <p>3. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym.</p> <p>4. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych skutków.</p> <p>5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.</p>
---	---

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
<p>przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej</p>	<p>działanie</p>	<p>5</p>	<p>8</p>	<p>UMiG, NGO-s, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia</p>	<p>raz w roku</p>
<p>przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego</p>	<p>działanie</p>	<p>10</p>	<p>15</p>	<p>UMiG, NGO-s, placówki oświatowe, placówki, jednostki sportowo-rekreacyjne</p>	<p>raz w roku</p>

przestępstwa popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo	166	145	Policja	raz w roku
liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych	program/osoba	25	uczniowie	placówki oświatowe, PPP	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 4. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FONSANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych.

CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. 2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skutecznego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 6. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy 	<p>działania ciągłe</p>
<p>2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy. 2. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 3. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania. 	<p>działania ciągłe</p>

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej.	szkolenie	30	37	OPS	raz w roku
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	27	29	UMiG, NGO-s, OPS	raz w roku
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	10	15	UMiG, OPS, Zi, GKRPA, NGO-s	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 5. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FONSANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	<p> policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna</p>	<p> budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.</p>

3. PROGNOZA ZMIAN

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii działań zostaną wykorzystane sformułowane powyżej Wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian.

cel strategiczny	prognoza zmian
<p>CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - poprawa sytuacji osób ubogich, - podniesienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia - zwiększenie liczby osób zaktywizowanych zawodowo, - zmniejszenie skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, - eliminowanie zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy, - zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej
<p>CEL STRATEGICZNY 2. PRACA NA RZECZ RODZINY – PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów

	<ul style="list-style-type: none"> - uzależnień oraz przemocy w rodzinie, - spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, - zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin, - podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, - zwiększenie szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce, - poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, - zwiększenie dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
<p>CEL STRATEGICZNY 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, - zapobieganie wykluczeniu społecznemu cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych, - zwiększenie udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, - podniesienie jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym, - poprawa komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku,

	<ul style="list-style-type: none"> - pełniejsza integracja seniorów i osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. - zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia, - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy,
CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie profesjonalizmu kadry pomocy społecznej, - podniesienie jakości świadczonych usług, - większa aktywność społeczna mieszkańców gminy, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.
CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO.	

4. RAMY FINANSOWE

W ramach finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 ujęto poziom planowanych wydatków Gminy w 2020 r. z działań klasyfikacji budżetowej: 801 – oświata i wychowanie, 851 – ochrona zdrowia, 852 – pomoc społeczna, 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 - edukacyjna opieka wychowawcza oraz 855 – rodzina, który w 2020 r. wynosił 89 443 116,00 zł.

W kolejnych latach wdrażania założeń strategii szacuje się, że wysokość kwot przeznaczonych na realizację tych zadań będzie nie niższa niż w roku 2020, przy założeniu, że wysokość przyznawanych dotacji na realizację zadań zleconych i własnych będzie co najmniej na tym samym poziomie. Trudność określenia precyzyjnych ram finansowych dokumentu wynika z wielu czynników. Kluczowe znaczenie ma tu horyzont czasowy strategii, a także wielość zadań i podmiotów realizujących działania określone w strategii.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornej wraz z jego Kierownikiem. Zespół oceniający realizację Strategii, w skład którego wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornej oraz jednostek podlegających Burmistrzowi Konstancina-Jeziorny. Zespół oceniający strategię będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie zasugeruje przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i prac mających na celu aktualizację strategii. Uwagi Zespołu oceniającego będą przekazywane za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej Radzie Miejskiej i Burmistrzowi Konstancina-Jeziorny, a następnie zostaną wykorzystane w ramach raportu o stanie gminy, o którym mowa w art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm).

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane w dokumencie wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 jest bowiem dokumentem o charakterze otwartym, w związku z czym powinna dynamicznie reagować na pojawiające się wyzwania wynikające z nowych uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Monitoring i ewaluacja pozwalają ocenić stopień realizacji Strategii oraz dokonanie jej ewentualnej aktualizacji. Na poziomie Strategii monitoring prowadzony będzie w celu zapewnienia prawidłowości, ciągłości i efektywności realizacji Strategii. Bieżący monitoring pozwoli wykryć potencjalne zagrożenia, co może prowadzić do

modyfikacji planowanych do realizacji działań lub zmiany podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację.

Monitoring realizacji założeń Strategii prowadzony będzie z wykorzystaniem analizy wskaźników przypisanych do celów strategicznych, składającej się z kilku etapów, takich jak: zbieranie danych i informacji, analiza danych i informacji, przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii. Analiza prowadzona będzie corocznie. Zakres czasowy analizy obejmował będzie zmiany w stosunku do roku bazowego (2020 roku) i roku badania (dynamika).

Obok prowadzonego monitoringu procesu realizacji Strategii, Strategia podlegać będzie procesowi ewaluacji. Celem ewaluacji, w odróżnieniu od monitoringu jest usprawnienie założeń strategicznych. Projekt ewaluacji musi opierać się na założeniach dotyczących związków pomiędzy prowadzonymi działaniami a ich efektami. Najczęściej spotykanymi kryteriami ewaluacyjnymi są:

- trafność – ocenia adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie.
- skuteczność – ocenia stopień realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty;
- efektywność – ocenia relację między nakładami, kosztami zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji;
- użyteczność – ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania;
- trwałość – ocenia ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).

Ewaluacja ma na celu podnoszenie jakości prowadzonych działań poprzez zwiększenie ich skuteczności, adekwatności, efektywności, użyteczności oraz trwałości. Wyniki poprawnie przeprowadzonego procesu ewaluacji pozwalają zaproponować rozwiązania umożliwiające skuteczniejsze przewyciężanie i minimalizowanie problemów społecznych. Głównym zadaniem ewaluacji jest

dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA

Zarządzanie strategiczne jest swoistym zbiorem procesów pozwalających odpowiednio szybko reagować na zmiany zachodzące w otoczeniu, a jednocześnie pozwala tworzyć i utrzymywać odpowiednie relacje pomiędzy założonymi celami strategicznymi i zasobami. W praktyce jest to zbiór wytycznych, którymi można posłużyć się przy podejmowaniu decyzji czy określonych działań w poszczególnych obszarach.

Spośród wielu różnych definicji mówiących o zarządzaniu strategicznym, można wyłonić pewne aspekty, które najczęściej określają czym właściwie ono jest. W szczególności jest to:

- horyzont planowania – czyli określenie długoterminowych kierunków działań, sięgających od kilku do kilkunastu lat;
- wątek celów – zbiór wartości, misja, a także cele strategiczne, za pomocą i w ramach których podejmowane są odpowiednie działania;
- przedmiot zarządzania – traktowany jako spójna całość, gdzie zarządzanie strategiczne integruje funkcje i procesy organizacyjne w jedną strategię, koordynującą jego działanie;
- podmiot zarządzania – grupa lub jednostka organizacyjna zajmująca się zarządzaniem strategicznym, tzw. wierzchołek strategiczny.

Przenosząc te aspekty zarządzania strategicznego na grunt strategii rozwiązywania problemów społecznych, należałoby postrzegać przedmiot zarządzania jako cały organizm gminy, nie tylko jej tkankę społeczną, natomiast w podmiocie zarządzania dostrzegać przede wszystkim samorząd gminy, jej jednostki organizacyjne, ale także partnerów. Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania założeń strategii, dla której zakończył się okres programowania, z pewnością przyczynią się do efektywniejszej realizacji wytyczonych w niniejszym dokumencie celów i kierunków działań, niemniej należy dostrzec, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 powstaje w drugim roku trwania pandemii koronawirusa.

Trudno na obecnym etapie oszacować skutki, jakie pandemia może spowodować, zarówno w sferze gospodarczej, jak i społecznej kraju, a co za tym idzie. Przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2026-2027 założenia przewidują w odniesieniu do:

- demografii – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
- niepełnosprawności – wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami spowodowany m.in. powiększeniem się grupy najstarszych mieszkańców ;
- bezrobocia – spadek liczby osób bezrobotnych;
- pomocy społecznej – spadek liczby beneficjentów systemu pomocy społecznej w związku poprawą kondycji materialnej osób i rodzin zamieszkujących gminę;
- problemów uzależnień i przemocy w rodzinie – spadek liczby osób uzależnionych, stosujących przemoc i doświadczających przemocy.

Z punktu widzenia sytuacji, z jaką mamy obecnie do czynienia, należy się jednak liczyć w trzech wymienionych na końcu obszarach: bezrobocie, pomoc społeczna i kwestia problemów uzależnień z możliwymi odstępstwami od poczynionych założeń. W związku z tym należy baczniej monitorować zagrożenia dotyczące miejscowego rynku pracy oraz kwestii bezrobocia i w razie wystąpienia niekorzystnych tendencji dostosować odpowiednio strukturę i zasoby pomocy społecznej do zapobiegania możliwym niepożądanym skutkom, mającym destrukcyjny wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

7. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Program Wspierania Rodziny;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii;
5. Program współpracy gminy Konstancin-Jeziorna z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działającymi na jej terenie;

6. Program Wsparcia Rodzin Wielodzietnych w Gminie Konstancin-Jeziorna;
7. Program Polityki Senioralnej Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2025.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 ma charakter otwarty i elastyczny. Poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmienione i dostosowane do sytuacji społecznej. Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW**Tabele**

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2017-2019.....	16
Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2017-2019.....	17
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności w latach 2017-2019.....	17
Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2019 r.....	17
Tabela 5. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2017-2019.....	18
Tabela 6. Działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2017-2019.....	19
Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2017-2019.....	19
Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2017-2019.....	20
Tabela 9. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2019/2020.....	21
Tabela 10. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2019/2020.....	21
Tabela 11. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2019/2020.....	21
Tabela 12. Placówki kultury w gminie w 2019 r.....	21
Tabela 13. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2019 r.....	23
Tabela 14. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy Konstancin-Jeziorna w 2019 r.....	24
Tabela 15. Schorzenia pacjentów w wieku 19 i więcej lat korzystających z POZ w gminie Konstancin-Jeziorna w 2019 r.....	24
Tabela 16. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy Konstancin-Jeziorna w 2019 r.....	25
Tabela 17. Sport i rekreacja w 2019 r.....	26
Tabela 18. Przesłpstwa popełnione w wybranych kategoriach na terenie działalności Komisariatu Policji w Konstancinie-Jeziornie za lata 2017-2019.....	27
Tabela 19. Stan zatrudnienia w wydziale pomocy społecznej oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.....	28
Tabela 20. Wykształcenie kadry w wydziale pomocy społecznej oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.....	29
Tabela 21. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2017-2019.....	30
Tabela 22. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019.....	30
Tabela 23. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.....	31
Tabela 24. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.....	31
Tabela 25. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019.....	32
Tabela 26. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2017-2019.....	33
Tabela 27. Asystenci rodziny w gminie w latach 2017-2019.....	34
Tabela 28. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2017-2019.....	34
Tabela 29. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2017-2019.....	35
Tabela 30. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2017-2019.....	35
Tabela 31. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019.....	35
Tabela 32. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2017-2019.....	38
Tabela 33. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2019 r.....	38
Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna w zakresie pieczy zastępczej w latach 2017-2019.....	39
Tabela 35. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie.....	40
Tabela 36. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy w 2019 r.....	41
Tabela 37. Stan bezrobocia w gminie w latach 2017-2019.....	44
Tabela 38. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2017-2019.....	45
Tabela 39. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia.....	45
Tabela 40. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS-u z powodu bezdomności w latach 2017-2019.....	47

Tabela 41. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2017-2019	48
Tabela 42. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2017-2019.....	48
Tabela 43. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2019	49
Tabela 44. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	49
Tabela 45. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie	49
Tabela 46. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019	52
Tabela 47. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2017-2019	54
Tabela 48. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2017-2019	54
Tabela 49. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2017-2019	60
Tabela 50. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2017-2019	61
Tabela 51. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2017 -2019.....	62
Tabela 52. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu w latach 2017-2019.....	62
Tabela 53. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019	63

Wykresy

Wykres 1. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?.....	22
Wykres 2. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	23
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	25
Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?.....	26
Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	28
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	33
Wykres 7. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie? ..	42
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	43
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?....	43
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	47
Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?	50
Wykres 12. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	50
Wykres 13. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?	51
Wykres 14. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć? 55	
Wykres 15. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?	55
Wykres 16. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?56	
Wykres 17. Czy wg Pani/Pana powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	56
Wykres 18. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych?	64

Uzasadnienie

Do uchwały Nr 2021 Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz. 1876 ze zm.).

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2026 wyznacza cele strategiczne i działania, których osiągnięcie w znaczący sposób może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi podstawę do realizacji działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Mając powyższe na uwadze podjęcie przedmiotowej uchwały jest niezbędne.

KIERCZANIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Ewa Michalska